

Γενική Γραμματεία
Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και
Διά Βίου Μάθησης

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ειδικότητα: Βοηθός Νοσηλευτικής
Γενικής Νοσηλείας

Κωδικός: 27-00-10-1

ΣΑΕΚ

Σεπτέμβριος 2024

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**Συγγραφή Οδηγού Κατάρτισης
στην ειδικότητα:
«Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας»**

Συγγραφική ομάδα

Κουλούρη Αγορίτσα

Μεϊμέτη Ευαγγελία

Τσάρας Κωνσταντίνος

**Σύμβουλος μεθοδολογίας ανάπτυξης
του Οδηγού Κατάρτισης**

Παρπαλάς Ιωάννης

Το περιεχόμενο του Οδηγού Κατάρτισης της ειδικότητας διαμορφώθηκε από τη συγγραφική ομάδα με βάση μεθοδολογικές προδιαγραφές και ειδικά πρότυπα που επεξεργάστηκε το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)¹» (κωδικός ΟΠΣ [MIS] 5069281) του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων, και, ειδικότερα, από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ, καθώς και από τον ΕΟΠΠΕΠ και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ). Ο παρών οδηγός κατάρτισης εκπονήθηκε υπό την εποπτεία και το συντονισμό του ΙΝΕ ΓΣΕΕ με στόχο την τήρηση των μεθοδολογικών προδιαγραφών ανάπτυξης των οδηγών κατάρτισης ΣΑΕΚ.

---

¹ Όπου αναφέρεται ο όρος «Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης» ή το αρκτικόλεξο «Ι.Ε.Κ.», νοούνται οι Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης ή το αρκτικόλεξο «Σ.Α.Ε.Κ.», αντίστοιχα παρ.2 άρθρο 3 του ν.5082/2024(Α' 9)

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος	5
2. Εισαγωγή.....	6
Μέρος Α΄ – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	8
1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού	9
1.1. Τίτλος ειδικότητας.....	9
1.2. Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)	9
2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας.....	9
2.1. Ορισμός ειδικότητας	9
2.2. Αρμοδιότητες/Καθήκοντα	9
2.3. Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα	10
3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια προγράμματος κατάρτισης.....	11
3.1. Προϋποθέσεις εγγραφής	11
3.2. Διάρκεια προγράμματος κατάρτισης	11
4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά.....	12
5. Κατατάξεις τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα	12
5.1. Κατάταξη στην ειδικότητα αποφοίτων άλλων ειδικοτήτων της ίδιας ομάδας προσανατολισμού	12
5.2. Κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης στην ειδικότητα	13
6. Πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων ΙΕΚ/ΣΑΕΚ	13
7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων	13
8. Πιστωτικές μονάδες.....	14
9. Επαγγελματικά δικαιώματα	15
10. Σχετική νομοθεσία	15
11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης	17
Μέρος Β΄ – ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	19
1. Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας	20
2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης	20
Μέρος Γ΄ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ & ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	27
Γ1 – ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	28
1. Ωρολόγιο πρόγραμμα.....	28

2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης.....	29
2.1. ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄	29
2.1.Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ.....	29
2.1.Β. ΑΝΑΤΟΜΙΑ.....	30
2.1.Γ. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	31
2.1.Δ. ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	32
2.1.Ε. ΥΓΙΕΙΝΗ-ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ.....	34
2.1.ΣΤ. ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	35
2.2. ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄	36
2.2.Α. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ.....	36
2.2.Β. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	37
2.2.Γ. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	39
2.2.Δ. ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ – ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ.....	40
2.2.Ε. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	41
2.2.ΣΤ. ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ).....	42
2.3. ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄	43
2.3.Α. ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ - ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ.....	43
2.3.Β. ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ.....	45
2.3.Γ. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ).....	46
2.4. ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄	47
2.4.Α. ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ - ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ	47
2.4.Β. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	48
2.4.Γ. ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ).....	50
Γ2 – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	52
1. Αναγκαίος και επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας	52
2. Διδακτική μεθοδολογία	53
3. Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης.....	55
3.1. Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας	55
3.2. Μέσα ατομικής προστασίας	56
Μέρος Δ΄ – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ.....	57
1. Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης	58
2. Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/η	60

2.1. Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης.....	60
2.2. Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/ης	60
2.3. Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης.....	61
3. Οδηγίες για τους/τις εργοδότες/τριες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης	62
4. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/τριας της πρακτικής άσκησης.....	63
5. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης	63
Παράρτημα Α΄: Προφίλ εκπαιδευτών/τριών	72
Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων	72
Παράρτημα Β΄: Εξοπλισμός εργαστηρίου	74
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	77
Α. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα.....	77
Β. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης.....	79
Γ. Σχετική εθνική νομοθεσία	81

1. Πρόλογος

Ο Οδηγός Κατάρτισης της ειδικότητας «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» (κωδικός ΟΠΣ [MIS] 5069281) του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων και, ειδικότερα, από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΣΕ, το ΙΝΣΕΤΕ, καθώς και από τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ).

Το έργο αυτό αποτέλεσε μία ολοκληρωμένη παρέμβαση για τη βελτίωση και ενίσχυση του θεσμού της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε μια περίοδο κατά την οποία, περισσότερο από ποτέ, το αίτημα της διασύνδεσής του με την αγορά εργασίας είναι επιτακτικό και επίκαιρο. Ιδιαίτερα, μετά τη μακρά περίοδο οικονομικής κρίσης και ύφεσης την οποία αντιμετώπισε η ελληνική κοινωνία αλλά και τις συνέπειες από την πανδημική κρίση Covid-19, οι αναδυόμενες προκλήσεις καθιστούν αναγκαία στοχευμένα μέτρα εκσυγχρονισμού του. Το συγκεκριμένο έργο αποτέλεσε μία συστηματική προσπάθεια αντιμετώπισης χρόνιων αδυναμιών του πεδίου, αναβάθμισης του επιπέδου των παρεχόμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, και βελτίωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων που απορρέουν από την επαγγελματική κατάρτιση σε συγκεκριμένες ειδικότητες.

Εμπερικλείοντας μία καινοτόμα δέσμη αλληλοσυμπληρούμενων δράσεων, μεθόδων και πρακτικών επιδίωξε να συμβάλει με πολλαπλασιαστικό τρόπο στην ενίσχυση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του έργου:

- ✚ Διεξήχθη ποιοτική έρευνα με στόχο τη διερεύνηση των χαρακτηριστικών και της δυναμικής που διέπουν το πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στη χώρα μας και στον ευρωπαϊκό χώρο, με στόχο τη διαμόρφωση σχετικών προτάσεων πολιτικής.
- ✚ Αναπτύχθηκαν:
  - Επικαιροποιημένοι «Οδηγοί Κατάρτισης» για εκατόν τριάντα (130) ειδικότητες αρχικής κατάρτισης.
  - Αντίστοιχα Εκπαιδευτικά Εγχειρίδια, για την υποστήριξη της κατάρτισης/εκπαίδευσης των σπουδαστών/τριών.
  - Συναφείς Τράπεζες Θεμάτων για κάθε ειδικότητα.
- ✚ Το σύνολο των παραπάνω στηρίχθηκε σε ένα ενιαίο μεθοδολογικό πλαίσιο, μέσω του οποίου επιδιώχθηκε η σύνδεση της κοινωνικής εμπειρίας της εργασίας, της εκπαίδευσης και της πιστοποίησής της, λαμβάνοντας υπόψη του το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, καθώς και τις ιδιαιτερότητες του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.
- ✚ Τέλος, με γνώμονα την ενίσχυση της θετικής επενέργειας του έργου σε θεσμικό επίπεδο, αναπτύχθηκε μια μεθοδολογία ευέλικτης, τακτικής περιοδικής επανεξέτασης και επικαιροποίησης των περιεχομένων των

Οδηγών Κατάρτισης, των Εγχειριδίων και των Τραπεζών Θεμάτων, έτσι ώστε αυτά να βρίσκονται –κατά το δυνατόν– σε αντιστοιχία με τα νέα τεχνολογικά, οργανωσιακά, εργασιακά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα και με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των εκπαιδευομένων.

2. Εισαγωγή

Στόχος του παρόντος εγχειριδίου είναι η περιγραφή των εκπαιδευτικών και λοιπών προδιαγραφών υλοποίησης ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στην ειδικότητα «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» και η ενημέρωση του συνόλου των συντελεστών του, λαμβάνοντας υπόψη τα περιεχόμενα των καθηκόντων και τις ιδιαιτερότητές της, καθώς και τους ισχύοντες θεσμικούς περιορισμούς του πεδίου.

Απευθύνεται κυρίως στα στελέχη σχεδιασμού, στους/στις εκπαιδευτές/τριες των προγραμμάτων, καθώς και στους σχετικούς φορείς υλοποίησής τους – στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης. Επιπλέον, αποτελεί ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες αλλά και για το σύνολο των υπόλοιπων δυνάμει συντελεστών ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιαίτερα για όσους/ες συμμετέχουν στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας.

Ο οδηγός αυτός αποτελεί μία συστηματική βάση η οποία περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες για την κατανόηση του ίδιου του πεδίου της συγκεκριμένης ειδικότητας αλλά και των απαραίτητων προϋποθέσεων για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση ενός οποιουδήποτε προγράμματος που στοχεύει στην ποιοτική και αποτελεσματική κατάρτιση μιας ομάδας εκπαιδευομένων.

Στην κατεύθυνση αυτή, για το κάθε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο δύναται να υλοποιηθεί, είναι απαραίτητο να ληφθούν συστηματικά υπόψη τα εκπαιδευτικά περιεχόμενα αλλά και οι μεθοδολογικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται.

Ειδικότερα, ο Οδηγός Κατάρτισης αποτελείται από τέσσερα (Α'-Δ') Μέρη.

- Το Α' Μέρος παρέχει όλες τις πληροφορίες που αφορούν την περιγραφή της ειδικότητας, τόσο ως ενεργό πεδίο εργασιακής εμπειρίας όσο και ως πεδίο υλοποίησης σχετικών προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

Περιλαμβάνει την περιγραφή της ειδικότητας, των βασικών εργασιακών καθηκόντων της και των προοπτικών απασχόλησης σε αυτήν, τη σχετική νομοθεσία και τα αναγνωρισμένα επαγγελματικά της δικαιώματα, τις ισχύουσες αντιστοιχίσεις της, τις προϋποθέσεις εγγραφής και τη διάρκεια κατάρτισης των υλοποιούμενων προγραμμάτων, τις κατατάξεις εγγραφής άλλων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα, καθώς και την κατάταξη του προγράμματος στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, συνοδευόμενα από την παράθεση προτεινόμενων πηγών πληροφόρησης για την ειδικότητα.

- Το Β' Μέρος εστιάζεται στον καθορισμό των ευρύτερων αλλά και των επιμέρους ενοτήτων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος κατάρτισης.

Αναφέρεται στις δραστηριότητες που θα είναι σε θέση να επιτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες, μετά το πέρας της συνολικής κατάρτισής τους στη συγκεκριμένη ειδικότητα.

- Το Γ' Μέρος εστιάζεται στο περιεχόμενο και στη διάρθρωση του προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, καθώς και στις εκπαιδευτικές προδιαγραφές της υλοποίησής του.

Περιλαμβάνει το ωρολόγιο πρόγραμμα, καθώς και την περίληψη, τους εκπαιδευτικούς στόχους και τις ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα της κάθε μαθησιακής ενότητας. Επιπλέον, αναφέρεται σε μία σειρά άλλων προδιαγραφών, όπως στον αναγκαίο εξοπλισμό, στους απαραίτητους κανόνες υγείας και ασφάλειας και στην προτεινόμενη διδακτική μεθοδολογία.

- Το Δ' Μέρος εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της πρακτικής άσκησης.

Περιλαμβάνεται η περιγραφή του θεσμού της πρακτικής άσκησης και παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες, τους/τις εργοδότες/τριες και τους/τις εκπαιδευτές/τριες στον χώρο εργασίας. Στα περιεχόμενα συγκαταλέγονται, επίσης, οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης.

Τέλος, στο παράρτημα του Οδηγού Κατάρτισης περιλαμβάνεται το προσήκον, ανά μαθησιακή ενότητα, προφίλ εκπαιδευτών/τριών.

Οι Οδηγοί Κατάρτισης ολοκληρώθηκαν σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης και ιδιαίτερα με τους Όλγα Καφετζοπούλου, Δημήτρη Σουλιώτη και Αθανάσιο Τσαγκατάκη. Στηρίχθηκαν σε ένα σύνολο πηγών και κειμένων αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των προηγούμενων Οδηγών Κατάρτισης (σπουδών) των ειδικοτήτων, καθώς και σε μία ειδικά προσαρμοσμένη Μεθοδολογία Ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης. Για τη σύνταξή της συνεργάστηκαν οι Ρένα Βαρβιτσιώτη, Χρήστος Γούλας, Ελένη Θεοδωρή, Ιάκωβος Καρατράσογλου, Κωνσταντίνος Μαρκίδης, Δέσποινα Μπαμπανέλου και Παναγιώτης Νάσης.

Μέρος Α' – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού

1.1. Τίτλος ειδικότητας

Ο/Η «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» αντιστοιχεί στον τίτλο «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» με βάση το ΦΕΚ 193/Α΄/17-9-2013 του Ν. 4186/2013.

1.2. Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)

Η ειδικότητα Ο/Η «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» ανήκει στην ομάδα προσανατολισμού «Υγείας και Πρόνοιας».

https://www.minedu.gov.gr/publications/docs2018/N_4186_2013_fek193.pdf

2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας

2.1. Ορισμός ειδικότητας

Ο/Η «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» είναι ο/η επαγγελματίας υγείας ο/η οποίος/α, εφαρμόζοντας τις αρχές της νοσηλευτικής επιστήμης, παρέχει φροντίδα υγείας και συνεπικουρεί στο έργο του/της τον/τη νοσηλευτή/τρια σε δομές και φορείς Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.

Σκοπός της ειδικότητας είναι να αποκτήσει ο/η εκπαιδευόμενος/η τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να είναι ικανός/ή να εφαρμόζει τις κατάλληλες διαδικασίες και τους κανόνες υγείας και ασφάλειας στον εργασιακό χώρο, να διαχειρίζεται το απαιτούμενο υλικό και εξοπλισμό και να συνεπικουρεί τον/τη νοσηλευτή/τρια στην παροχή βασικής νοσηλευτικής φροντίδας υγείας.

Ο/Η «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» συνεργάζεται με τα μέλη της διεπιστημονικής ομάδας υγείας, επικοινωνεί με τον/τη ασθενή στην κοινότητα ή στο νοσοκομείο και διενεργεί πράξεις και τεχνικές που περιλαμβάνονται στο πλάνο φροντίδας υπό την εποπτεία του/της νοσηλευτή/τριας. Επιπλέον, συμμετέχει στην ιατρονοσηλευτική ομάδα αντιμετώπισης επειγουσών καταστάσεων και στην παροχή πρώτων βοηθειών, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και τα ισχύοντα πρωτόκολλα.

Η εργασία του/της περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, με τήρηση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, των κανόνων ηθικής και νοσηλευτικής δεοντολογίας, καθώς και της υπηρεσιακής διοικητικής διάρθρωσης.

2.2. Αρμοδιότητες/Καθήκοντα

Ο/Η «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» ασκεί (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τις παρακάτω αρμοδιότητες/καθήκοντα:

- Επιμελείται την καθαριότητα του εργασιακού χώρου, των ιατρικών οργάνων και μηχανημάτων.

- Φροντίζει για την καθαριότητα και την αποστείρωση ιατρικών εργαλείων και επιδεσμικού υλικού.
- Χειρίζεται τη λειτουργία των κλιβάνων αποστείρωσης.
- Εφαρμόζει τα κατάλληλα μέτρα για τη μείωση των νοσοκομειακών λοιμώξεων.
- Εφαρμόζει τους ισχύοντες κανόνες ασηψίας-αντισηψίας σε όλες τις ενέργειες παροχής φροντίδας υγείας.
- Διαχειρίζεται τον ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό.
- Διαχειρίζεται τον χρησιμοποιημένο ιματισμό και εξοπλισμό.
- Ταξινομεί τα εργαλεία, τα ιατρικά όργανα, τα φαρμακευτικά σκευάσματα και το αναλώσιμο υγειονομικό υλικό.
- Καταγράφει και αναφέρει τις ανάγκες σε αναλώσιμο υγειονομικό υλικό.
- Ελέγχει την καλή λειτουργία των μηχανημάτων και αναφέρει πιθανή δυσλειτουργία ή βλάβη στον/στη νοσηλεύτη/τρια.
- Επιμελείται την τοπική ή γενική καθαριότητα του/της ασθενούς.
- Παρέχει βοήθεια στον/στην ασθενή σχετικά με την έγερση και την κατάκλιση του.
- Επιμελείται την κλίνη του/της ασθενούς, είτε αυτός/ή είναι περιπατητικός/ή είτε κλινήρης.
- Φροντίζει για την τοποθέτηση του/της ασθενούς στην εξεταστική κλίνη, στο φορείο, στο τροχήλατο αμαξίδιο.
- Επιμελείται τη συλλογή δειγμάτων εκκρίσεων/παρασκευασμάτων και την ασφαλή διακίνησή τους.
- Μεταφέρει εργαστηριακά δείγματα, έγγραφα και φακέλους ασθενών.
- Καταγράφει τα προσλαμβανόμενα και αποβαλλόμενα υγρά των ασθενών.
- Λαμβάνει και καταγράφει τα ζωτικά σημεία του/της ασθενούς.
- Λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα και κινητοποιεί τον/την ασθενή για την πρόληψη των κατακλίσεων.
- Παρέχει φροντίδα δέρματος για την πρόληψη και θεραπεία των ελκών.
- Παρέχει φροντίδα υγείας και υποστήριξη σε χρόνια πάσχοντες/ουσες.
- Διαχειρίζεται τη διαδικασία σίτισης του/της ασθενούς όταν αυτός/ή αδυνατεί να την εκτελέσει.
- Εφαρμόζει φυσικές μεθόδους πρόκλησης υποθερμίας ή υπερθερμίας, ακολουθώντας τις σχετικές οδηγίες.
- Εφαρμόζει απλές επιδέσεις και ακινητοποίηση καταγμάτων σε επείγουσες καταστάσεις.
- Αναγνωρίζει έγκαιρα και αναφέρει αρμόδια την ύπαρξη παθολογικής σωματικής ή ψυχικής συμπτωματολογίας.
- Εφαρμόζει περιοριστικά μέτρα για την ασφάλεια του/της ασθενούς.
- Συνεπικουρεί τη διεπιστημονική ομάδα υγείας σε προγράμματα ευαισθητοποίησης και προληπτικών ελέγχων.

2.3. Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα

Ο/Η κάτοχος διπλώματος της ειδικότητας «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» μπορεί να εργαστεί σε νοσηλευτικά ιδρύματα του ΕΣΥ, σε ιδιωτικά

νοσοκομεία, σε κέντρα αποκατάστασης και σε δομές παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας ως Βοηθός Νοσηλεύτη/τριας.

Συνεπικουρεί στο έργο του/της τον/τη νοσηλεύτη/τρια σε όλο το εύρος παροχής υπηρεσιών φροντίδας υγείας, πρόληψης, προαγωγής της υγείας και αποκατάστασης.

Ειδικότερα μπορεί να εργαστεί σε:

- Δημόσια νοσοκομεία (πανεπιστημιακά, γενικά, ειδικά, ψυχιατρικά)
- Δημόσιες ή ιδιωτικές κλινικές
- Κέντρα Υγείας
- Τοπικές Ομάδες Υγείας (ΤΟΜΥ)
- Κινητές Ομάδες Υγείας (ΟΜΥ)
- Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ)
- Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων
- Δομές κοινωνικής πρόνοιας
- Υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας
- Κέντρα Αποκατάστασης και Αποθεραπείας (ΚΑΑ)
- Κέντρα φροντίδας ατόμων με ειδικές ανάγκες
- Θεραπευτήρια χρόνιων παθήσεων
- Μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων (οίκοι ευγηρίας)
- Ψυχιατρικές δομές
- Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (ΜΨΚΑ)
- Ιδιωτικά διαγνωστικά κέντρα
- Δημόσιες και ιδιωτικές δομές παροχής κατ' οίκον νοσηλείας και φροντίδας

3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια προγράμματος κατάρτισης

3.1. Προϋποθέσεις εγγραφής

Προϋπόθεση για την εγγραφή των ενδιαφερομένων είναι να είναι κάτοχοι/ες απολυτηρίων τίτλων εκπαιδευτικών μονάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ως ακολούθως: Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ), Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο (ΤΕΛ), Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο (ΕΠΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο (ΤΕΕ) Β' κύκλου σπουδών, και οι ισότιμοι προς τους προαναφερόμενους τίτλους.

Οι γενικές προϋποθέσεις εγγραφής στα ΣΑΕΚ ρυθμίζονται στον εκάστοτε ισχύοντα «Κανονισμό Λειτουργίας Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΑΕΚ)».

3.2. Διάρκεια προγράμματος κατάρτισης

Η επαγγελματική κατάρτιση στα ΣΑΕΚ ξεκινά κατά το χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο, διαρκεί κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) και δεν δύναται να υπερβαίνει τα πέντε (5)

συνολικά εξάμηνα θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης σε αυτά της περιόδου πρακτικής άσκησης.

Η συνολική διάρκεια της κατάρτισης που υλοποιείται στο ΣΑΕΚ είναι 1.200 ώρες, ενώ της πρακτικής άσκησης είναι 960 ώρες.

4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά

Οι απόφοιτοι/ες των ΣΑΕΚ μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής τους λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΒΕΚ) και μετά την επιτυχή συμμετοχή τους στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ) λαμβάνουν Δίπλωμα Ειδικότητας της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου πέντε (5). Οι απόφοιτοι/ες των ΣΑΕΚ οι οποίοι/ες πέτυχαν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ, μέχρι την έκδοση του διπλώματος, λαμβάνουν Βεβαίωση Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

5. Κατατάξεις τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα

5.1. Κατάταξη στην ειδικότητα αποφοίτων άλλων ειδικοτήτων της ίδιας ομάδας προσανατολισμού

Η κατάταξη της συγκεκριμένης περίπτωσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α΄) και του άρθρου 8 της με αριθμ. Κ5/160259/15-12-2021 (ΦΕΚ 5837/Β΄) απόφασης του/της Γενικού/ής Γραμματέα/έως Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης.

Ειδικότερα: α) Οι κάτοχοι ΒΕΚ των ΣΑΕΚ και του Μεταλυκειακού Έτους-Τάξης Μαθητείας δύνανται να κατατάσσονται σε συναφείς ειδικότητες των ΣΑΕΚ, με απαλλαγή από τα μαθήματα τα οποία ήδη έχουν διδαχθεί ή να κατατάσσονται σε εξάμηνο πέραν του Α΄ και σε συναφείς ειδικότητες ΣΑΕΚ, σύμφωνα με τους Οδηγούς Κατάρτισης και ύστερα από έγκριση του/της Προϊσταμένου/ης της Διεύθυνσης Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης της ΓΓΕΕΚΔΒΜ. Για τον λόγο αυτό, υποβάλλουν σχετική αίτηση στο ΣΑΕΚ που επιθυμούν να φοιτήσουν από την 1η έως τη 15η Σεπτεμβρίου κάθε έτους, συνοδευόμενη από έγγραφο ταυτοποίησης ταυτότητας και τη Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης που κατέχουν. β) Σε περίπτωση που ο/η υποψήφιος/α κατατάσσεται σε εξάμηνο που δεν λειτουργεί την τρέχουσα περίοδο κατάρτισης, διατηρεί το δικαίωμα εγγραφής στο εξάμηνο της ειδικότητας στην οποία κατατάχθηκε.

5.2. Κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης στην ειδικότητα

Η κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α').

Ειδικότερα:

α) Η κατάρτιση των αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης (ΕΠΑΛ), καθώς και των κατόχων ισότιμων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης, διαρκεί σε ΣΑΕΚ από δύο (2) μέχρι τρία (3) εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένης σε αυτά της περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, εφόσον πρόκειται για τίτλο σε ειδικότητα του επαγγελματικού τομέα από τον οποίο αποφοίτησαν από το ΕΠΑΛ ή ισότιμη δομή δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης. β) Με απόφαση του/της Γενικού/ής Γραμματέα/εως ΕΕΚΔΒΜ (σύμφωνα με παρ. 18, άρθρο 34 του Ν. 4763/2020) καθορίζονται οι αντιστοιχίες ανά ειδικότητα για την εγγραφή σε ΣΑΕΚ από ΕΠΑΛ και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα.

6. Πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων ΙΕΚ/ΣΑΕΚ

Η διαδικασία πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων ΙΕΚ/ΣΑΕΚ της ειδικότητας ο/η «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» διεξάγεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις της αριθμ. 2944/2014 Κοινής Υπουργικής Απόφασης Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ 1098/Β'/2014), όπως ισχύει, η οποία εκδόθηκε βάσει της διάταξης της παρ. 5 του άρθρου 25 του Ν. 4186/2013 (ΦΕΚ 193/ Α'/2013), όπως τροποποιήθηκε με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 11 του Ν. 4229/ 2014 (ΦΕΚ 8/Α'/2014) και ισχύει. Το εξεταστικό σύστημα καθώς και η Τράπεζα Θεμάτων υιοθετούν τις αρχές του διεθνές προτύπου EN ISO/IEC 17024 ως προς την εγκυρότητα, την αξιοπιστία και την αντικειμενικότητα.

7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Το «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων» κατατάσσει τους τίτλους σπουδών που αποκτώνται στη χώρα σε οκτώ (8) επίπεδα. Το Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που χορηγείται στους/στις αποφοίτους ΣΑΕΚ, ύστερα από πιστοποίηση, αντιστοιχεί στο πέμπτο (5ο) από τα οκτώ (8) επίπεδα.

Τα επίπεδα των τίτλων σπουδών που χορηγούν τα ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και η αντιστοιχισή τους με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων είναι τα παρακάτω:

Πίνακας 1. Τύποι προσόντων

Αντιστοίχιση Ευρωπαϊκού & Ελληνικού Πλαισίου Προσόντων

Η δράση υλοποιείται με συγχρηματοδότηση της Ε.Ε. Πρόγραμμα ERASMUS+
(Δράσεις 2018-2020 του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. για το Εθνικό Σημείο Συντονισμού του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, EQF-NCP).

<https://www.eoppep.gr/index.php/el/qualification-certificate/national-qualification-framework>.

8. Πιστωτικές μονάδες

Οι πιστωτικές μονάδες προσδιορίζονται με βάση το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πιστωτικών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ECVET) από τον φορέα που έχει το νόμιμο δικαίωμα σχεδιασμού και έγκρισης των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το ECVET είναι ένα από τα ευρωπαϊκά εργαλεία που αναπτύχθηκαν για την αναγνώριση, συγκέντρωση και μεταφορά πιστωτικών μονάδων (credits) στον χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Με το σύστημα αυτό μπορούν να αξιολογηθούν και να πιστοποιηθούν

οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες (μαθησιακά αποτελέσματα) που απέκτησε ένα άτομο κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής του εκπαίδευσης και κατάρτισης, τόσο εντός των συνόρων της χώρας του όσο και σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι πιστωτικές μονάδες για τις ειδικότητες των ΣΑΕΚ θα προσδιοριστούν από τους αρμόδιους φορείς όταν εκπονηθεί το εθνικό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

9. Επαγγελματικά δικαιώματα

Ο/Η επαγγελματίας «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» φέρει τον αντίστοιχο τίτλο ύστερα από επιτυχή φοίτηση στα ΣΑΕΚ και επιτυχή συμμετοχή στις εξετάσεις πιστοποίησης του ΕΟΠΠΕΠ (Ν. 4186/2013 – ΦΕΚ 193/Α΄/17-9-2013). Το δίπλωμα που του/της χορηγείται αντιστοιχεί στο πέμπτο (5ο) επίπεδο σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων.

Ο/Η επαγγελματίας «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» λαμβάνει άδεια άσκησης επαγγέλματος μετά την περάτωση της πρακτικής του/της άσκησης και την επιτυχή συμμετοχή στις εξετάσεις πιστοποίησης του ΕΟΠΠΕΠ, από τη Διεύθυνση Υγείας οικείας Περιφερειακής Ενότητας (αριθ. Υ7/οικ. 4756 – ΦΕΚΒ 1082/14-8-2001).

Οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας άσκησης επαγγέλματος καθορίζονται με την Υπουργική Απόφαση Υ7β/οικ. 4756/9-8-2001 (ΦΕΚ 1082/Β΄) και την ισχύουσα τροποποίηση «Προϋποθέσεις χορήγησης άδειας άσκησης επαγγέλματος Βοηθών Νοσηλευτών» (Β΄/1082) και με την Υπουργική Απόφαση υπό στοιχεία Γ6α/Γ.Π. οικ. 41143/2022 (ΦΕΚ 3850/Β΄/21-7-2022).

Το καθηκοντολόγιο των «Βοηθών Νοσηλευτών/τριών» νοσοκομείων και των λοιπών νοσηλευτικών ιδρυμάτων του ΕΣΥ, καθώς και των δημόσιων δομών παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, καθορίζεται με την Υπουργική Απόφαση Γ6/Γ.Π. οικ. 46042/8-8-2022 (ΦΕΚ 4209/Β΄), όπως εκάστοτε ισχύει.

10. Σχετική νομοθεσία

Παρατίθεται παρακάτω το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που αφορά τη λειτουργία των ΣΑΕΚ καθώς και τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις που αφορούν την ειδικότητα:

- «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία, Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΕΕΚΔΒΜ)», όπως εκάστοτε ισχύει.
- ΦΕΚ 4262/Β΄/10-8-2022. Αριθμ. Γ6/Γ.Π. οικ. 45664 «*Αρμοδιότητες – Καθήκοντα Νοσηλευτών/τριών των Νοσοκομείων και των λοιπών Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων του ΕΣΥ καθώς και των δημόσιων δομών παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας*».
- ΦΕΚ 4209/Β΄/08-8-2022. Απόφαση υπ’ αριθμ. Γ6/Γ.Π. οικ. 46042 (2) «*Καθηκοντολόγιο Βοηθών Νοσηλευτών/τριών Νοσοκομείων και των λοιπών*

Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων του ΕΣΥ, καθώς και των δημόσιων δομών παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας».

- ΦΕΚ 3850/21-7-2022 «Τροποποίηση της υπό στοιχεία Υ76/οικ. 4756/2001 υπουργικής απόφασης «Προϋποθέσεις χορήγησης άδειας άσκησης επαγγέλματος Βοηθών Νοσηλευτών» (Β'/1082)».
- ΦΕΚ 2031/21-04-2022. Απόφαση υπ' αριθμ. 46935/Ζ1 «Διαδικασία κατάταξης αποφοίτων των ΙΕΚ, καθώς και του Μεταλυκειακού έτους Τάξης Μαθητείας σε Τμήματα ΑΕΙ».
- ΦΕΚ 3938/Β'/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.
- ΦΕΚ 254/Α'/21-12-2020. Νόμος υπ' αριθμ. 4763/2020. Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματιών (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.
- ΦΕΚ 4146/Β'/9-9-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3. Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας.
- Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α'/21-12-2020) «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας».
- ΦΕΚ 590/Β'/24-2-2020. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 26760/Υ1. Τροποποίηση διατάξεων της απόφασης των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, αριθμ. 2944/2014 Κοινής Υπουργικής Απόφασης «Σύστημα Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των Αποφοίτων των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και των σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ)».
- ΦΕΚ 1301/Β'/16-4-2019. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Φ12/57421/Δ4. Χορήγηση αντιστοιχίας επαγγελματικών δικαιωμάτων των κατόχων τίτλων ειδικοτήτων που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του «Μεταλυκειακού έτους Τάξης Μαθητείας» με τα επαγγελματικά δικαιώματα κατόχων αντίστοιχων τίτλων ειδικοτήτων της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης, επιπέδου 5.
- ΦΕΚ 3395/10-8-2018. Απόφαση υπ' αριθμ. Κ1/132209 «Χορήγηση αντιστοιχίας επαγγελματικών δικαιωμάτων».
- ΦΕΚ 490/Β'/20-2-2017. Απόφαση υπ' αριθμ. 26412 «Πλαίσιο Ποιότητας Προγραμμάτων Σπουδών της ΕΕΚ».
- ΦΕΚ1817/Β'/2-7-2014. Απόφαση 5955. Αντιστοίχιση Παλαιών Ειδικοτήτων με Νέες Ειδικότητες των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ).
- ΦΕΚ 1817/Β'/2-7-2014. Απόφαση υπ' αριθμ. 5955 «Αντιστοίχιση Παλαιών Ειδικοτήτων με Νέες Ειδικότητες των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)».

- ΦΕΚ 1098/Β'/30-4-2014. Κοινή Υπουργική Απόφαση 2944/2014 «Σύστημα Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των αποφοίτων των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και των Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ)».
- Ν. 4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α'/8-12-2014) «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις».
- Ν. 4283/2014 (ΦΕΚ 189/Α'/10-9-2014) «Ίδρυση και οργάνωση Συμβουλίου Εθνικής Πολιτικής για την Παιδεία και άλλες διατάξεις».
- Ν. 4229/2014 (ΦΕΚ 8/Α'/10-1-2014) «Άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας χώρου παραστάσεων – Άδεια παράστασης και άλλες διατάξεις».
- Ν. 4186/2013 (ΦΕΚ 193/Α'/17-9-2013) «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις».

Σε κάθε περίπτωση, ανατρέχετε στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (<http://www.minedu.gov.gr>) καθώς και της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (<https://gsvetlly.minedu.gov.gr/>).

11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης

- Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης, ΔΥΠΑ, Περιγράμματα επαγγελμάτων, <http://epagelmata.oaed.gr/show.php>
- ΕΝΕ – Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, <http://enne.gr/>
- Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας», ΓΓΔΒΜ & ΝΓ. Ανακτήθηκε 17 Αυγούστου 2022 από <http://www.gsae.edu.gr/attachments/article/1427/ΒΟΗΘΟΣ%20ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ%20ΓΕΝΙΚΗΣ%20ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ..pdf>
- Προεδρικό Διάταγμα 216/2001 (ΦΕΚ 167/Α'/25-7-2001) «Κώδικας Νοσηλευτικής Δεοντολογίας», https://nurs.hmu.gr/wp-content/uploads/drupal/nurs/att/kwdikas_noshl_deontologias.pdf
- Υπόμνημα της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος για το καθηκοντολόγιο νοσηλευτικού προσωπικού των νοσοκομείων και των λοιπών νοσηλευτικών ιδρυμάτων του ΕΣΥ. Ανακτήθηκε 17 Αυγούστου 2022 από http://enne.gr/wp-content/uploads/2017/01/kathikontologio_ene.pdf
- ENC – European Nursing Council, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Νοσηλευτών, <https://enc-eu.org/>
- ESCO – European Skills, Competences, Qualifications and Occupations, Ευρωπαϊκή ταξινόμηση δεξιοτήτων, ικανοτήτων και επαγγελμάτων, <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- ICN – The International Council of Nurses, Διεθνές Συμβούλιο Νοσηλευτών, <https://www.icn.ch/>
- ILO – International Labour Organization, Διεθνής Οργάνωση Εργασίας, <https://www.ilo.org/>
- ISCO – International Standard Classification of Occupations of the International Labour Organization (ILO): Healthcare Assistants (ISCO 08-code 5321). Ανακτήθηκε 17 Αυγούστου 2022 από

https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@dcomm/@publ/documents/publication/wcms_172572.pdf

- O*NET OnLine, Nursing Assistants 31-1131.00, <https://www.onetonline.org/link/summary/31-1131.00>
- Premier Nursing Academy, Certified Nursing Assistants (CNA), <https://www.premiernursingacademy.org>
- Western Governors University, Certified Nursing Assistants (CNA), <https://www.wgu.edu>

***Μέρος Β' – ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ***

1. Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας

Ο βασικός σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στην ειδικότητα «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας». Επιδιώκεται, μέσω της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης αλλά και της πρακτικής άσκησης, να αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την άσκηση της ειδικότητας «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας».

2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης

Οι γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες κατά τη διάρκεια της κατάρτισής τους οργανώνονται σε ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων που καλύπτουν το σύνολο του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας.

Πιο συγκεκριμένα, για την ειδικότητα «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» διακρίνουμε τις παρακάτω ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων:

- (α) «Εφαρμογή διαδικασιών και κανόνων ατομικής προστασίας, υγείας και ασφάλειας στον εργασιακό χώρο»,
- (β) «Οργάνωση του χώρου εργασίας και διαχείριση του απαιτούμενου υλικού και εξοπλισμού»,
- (γ) «Επικοινωνία και παροχή φροντίδας υγείας»,
- (δ) «Παροχή πρώτων βοηθειών και διαχείριση επειγουσών καταστάσεων», και
- (ε) «Πρόληψη και προαγωγή της υγείας».

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ανά ενότητα, που προσδιορίζουν με σαφήνεια όσα οι εκπαιδευόμενοι/ες θα γνωρίζουν ή/και θα είναι ικανοί/ές να πράττουν, αφού ολοκληρώσουν το πρόγραμμα κατάρτισης της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Πίνακας 2. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:
	<ul style="list-style-type: none"> • εφαρμόζουν τα κατάλληλα μέτρα πρόληψης για την αποφυγή της ανάπτυξης και διασποράς παθογόνων

<p>A. «Εφαρμογή διαδικασιών και κανόνων ατομικής προστασίας, υγείας και ασφάλειας στον εργασιακό χώρο»</p>	<p>μικροοργανισμών στο πεδίο εργασίας τους, σύμφωνα με τους κανόνες αντισηψίας, απολύμανσης και αποστείρωσης,</p> <ul style="list-style-type: none"> • εφαρμόζουν μέτρα για τη μείωση των νοσοκομειακών λοιμώξεων, σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιτροπής Νοσοκομειακών Λοιμώξεων, • διαχειρίζονται τον ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό (μπλούζα, μάσκα, γυαλιά, σκούφο, ποδονάρια) εφαρμόζοντας τους ισχύοντες κανονισμούς και τα πρωτόκολλα υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας, • διαχειρίζονται τον χρησιμοποιημένο ιματισμό τηρώντας τις οδηγίες έκδυσης και ασφαλούς απόρριψης, • διαχειρίζονται τα Επικίνδυνα Απόβλητα Μολυσματικού Χαρακτήρα σύμφωνα με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς διαχείρισης των ιατρικών αποβλήτων, • επιμελούνται την καθαριότητα του εργασιακού χώρου (απομάκρυνση χρησιμοποιημένων υλικών, εργαλείων αιχμηρών) εφαρμόζοντας τις κατάλληλες διαδικασίες πρόληψης ατυχημάτων και έκθεσης σε βιολογικά υγρά, • επιμελούνται την καθαριότητα των ιατρικών οργάνων και μηχανημάτων σύμφωνα με τα εγχειρίδια χρήσης των κατασκευαστών τους, • εφαρμόζουν τη διαδικασία της απολύμανσης ακολουθώντας τις οδηγίες των υγειονομικών πρωτοκόλλων, • εφαρμόζουν τις διαδικασίες αντισηψίας ακολουθώντας τις ενδεδειγμένες αρχές και πρότυπα, • προετοιμάζουν σετ εργαλείων προς αποστείρωση ακολουθώντας τις κατευθυντήριες οδηγίες, • χειρίζονται τους κλιβάνους αποστείρωσης σύμφωνα με τα εγχειρίδια των κατασκευαστών, • διαχειρίζονται υλικά και αντικείμενα σε αποστειρωμένο πεδίο σύμφωνα με τις βασικές αρχές της άσηπτης τεχνικής,
	<ul style="list-style-type: none"> • επιμελούνται την εργονομία του εργασιακού χώρου φροντίζοντας για την ορθή διάταξη των ιατρικών

<p>B. «Οργάνωση του χώρου εργασίας και διαχείριση του απαιτούμενου υλικού και εξοπλισμού»</p>	<p>συσκευών και μηχανημάτων,</p> <ul style="list-style-type: none"> • καταγράφουν τις ανάγκες σε αναλώσιμο υγειονομικό υλικό και φαρμακευτικά σκευάσματα, σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες, • αναφέρουν τις ανάγκες σε αναλώσιμο υγειονομικό υλικό και φαρμακευτικά σκευάσματα ώστε να προγραμματιστεί η προμήθειά τους σύμφωνα με τις οριζόμενες διαδικασίες, • εφοδιάζουν με υγειονομικό υλικό τα ερμάρια και τα τροχήλατα εργασίας, σύμφωνα με τις ανάγκες του τμήματος. • ελέγχουν τη λειτουργία των ιατρικών οργάνων, συσκευών και μηχανημάτων πριν την εφαρμογή ιατρικών πράξεων/νοσηλευτικών παρεμβάσεων, σύμφωνα με τις οδηγίες των εγχειριδίων χρήσης, • αναφέρουν τις παρατηρούμενες βλάβες ή δυσλειτουργίες σε μηχανήματα και ιατρικά όργανα ακολουθώντας τις προβλεπόμενες διαδικασίες, • ταξινομούν τα εργαλεία, τα ιατρικά όργανα, τις συσκευές, τα φαρμακευτικά σκευάσματα και το υγειονομικό υλικό υπό την καθοδήγηση του/της νοσηλευτή/τριας, τηρώντας το πλάνο εργασίας, • μεταφέρουν τους φακέλους ασθενών, τα εργαστηριακά δείγματα ή και το υγειονομικό υλικό, σύμφωνα με τις οδηγίες του/της υπεύθυνου/ης νοσηλευτή/τριας,
	<ul style="list-style-type: none"> • ενημερώνουν τα νοσηλευτικά έντυπα (λογοδοσία, ιστορικό, στατιστικά στοιχεία) σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς, • επικουρούν στην εφαρμογή του εξατομικευμένου πλάνου φροντίδας, σύμφωνα με τις ανάγκες του/της ασθενούς, υπό την εποπτεία του/της νοσηλευτή/τριας, • εκτελούν τις διαδικασίες φροντίδας/νοσηλείας του/της ασθενούς, εφαρμόζοντας τις οδηγίες του/της νοσηλευτή/τριας, • ενημερώνουν τον/την ασθενή για τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις που θα ακολουθήσουν, χρησιμοποιώντας κατανοητές λέξεις και εκφράσεις, • συμβάλλουν στη δημιουργία του κατάλληλου θεραπευτικού περιβάλλοντος, σεβόμενοι/ες τη διαφορετικότητα, τις θρησκευτικές και πολιτισμικές

<p>Γ. «Επικοινωνία και παροχή φροντίδας υγείας»</p>	<p>αξίες του/της ασθενούς,</p> <ul style="list-style-type: none"> • επιδεικνύουν τον τρόπο της νοσηλευτικής παρέμβασης, υπό την καθοδήγηση του/της νοσηλευτή/τριας, για την ενίσχυση της αυτοφροντίδας του/της ασθενούς, • επιλύουν τυχόν απορίες του/της ασθενούς για τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις, τηρώντας την αρχή της εχεμύθειας και εφαρμόζοντας τον κώδικα νοσηλευτικής δεοντολογίας, • λαμβάνουν τα ζωτικά σημεία, καταγράφοντάς τα σε σχετικό έντυπο, σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες διαδικασίες, • ελέγχουν την επίτευξη της φαρμακευτικής συμμόρφωσης, ακολουθώντας τις οδηγίες, σύμφωνα με το πλάνο φροντίδας, • ελέγχουν για τυχόν ανεπιθύμητες ενέργειες της φαρμακευτικής αγωγής, ενημερώνοντας άμεσα τον/την υπεύθυνο/η νοσηλευτή/τρια, • επιμελούνται την κλίνη του/της ασθενούς εφαρμόζοντας τις ενδεικνυόμενες τεχνικές, • υποστηρίζουν τον/την ασθενή στις καθημερινές του/της δραστηριότητες (βάδιση, ένδυση, χρήση τουαλέτας, μπάνιο, θέση στο κρεβάτι), εφαρμόζοντας το σχέδιο παροχής φροντίδας, • υποστηρίζουν τον/την ασθενή στην έγερση και την κατάκλιση, εφαρμόζοντας τις κατάλληλες τεχνικές και οδηγίες κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, • επιμελούνται την τοπική ή γενική καθαριότητα του/της ασθενούς, εφαρμόζοντας τις ενδεδειγμένες διαδικασίες και νοσηλευτικές τεχνικές, • εφαρμόζουν φυσικές μεθόδους πρόκλησης υποθερμίας ή υπερθερμίας, ακολουθώντας τις σχετικές οδηγίες, • καταμετρούν τα προσλαμβανόμενα και αποβαλλόμενα υγρά, καταγράφοντάς τα σε σχετικό έντυπο σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες, • διαχειρίζονται τις διαδικασίες σίτισης και πρόσληψης τροφής και υγρών του/της ασθενούς, όταν αυτός/ή αδυνατεί να τις εκτελέσει, • φροντίζουν για τη λειτουργία του εντέρου και της
--	---

	<p>ουροδόχου κύστης του/της ασθενούς, χορηγώντας και συλλέγοντας τα ειδικά δοχεία,</p> <ul style="list-style-type: none"> • παρακολουθούν τη λειτουργία των παροχετεύσεων, ακολουθώντας τις σχετικές οδηγίες, • κινητοποιούν τους/τις ασθενείς με κατάλληλους χειρισμούς, ώστε να προληφθεί η εμφάνιση ερυθήματος και κατακλίσεων, • εφαρμόζουν φροντίδα δέρματος και τις κατάλληλες τεχνικές αποσυμπίεσης, ακολουθώντας το πρωτόκολλο πρόληψης και θεραπείας των ελκών, • επικουρούν τους/τις ασθενείς στην έγερση και βάρδια ύστερα από χειρουργικές επεμβάσεις, διευκολύνοντας τη διαδικασία της αποκατάστασης, • εφαρμόζουν περιοριστικά μέτρα ασφάλειας σε διεγερτικούς/ές ή συγχητικούς/ές ασθενείς, • αξιοποιούν τις ικανότητες των ασθενών, επιτυγχάνοντας το μέγιστο επίπεδο αυτοφροντίδας,
<p>Δ. «Παροχή πρώτων βοηθειών και διαχείριση επειγουσών καταστάσεων»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • κατευθύνουν τους ασθενείς που προσέρχονται στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών, τηρώντας τα ενδεδειγμένα πρωτόκολλα αντιμετώπισης επειγουσών καταστάσεων, • εφαρμόζουν τον αλγόριθμο της Καρδιοαναπνευστικής Αναζωογόνησης (ΚΑΡΠΑ), σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης, • εφαρμόζουν την τεχνική ρινικού επιπωματισμού, σύμφωνα με τις οδηγίες αντιμετώπισης της ρινορραγίας, • συνεπικουρούν στη διαδικασία της ενδοτραχειακής διασωλήνωσης, εφοδιάζοντας με τον κατάλληλο εξοπλισμό/υλικά το τροχήλατο ανάνηψης, • οργανώνουν το τροχήλατο αντιμετώπισης επειγουσών καταστάσεων βάσει των κατευθυντήριων οδηγιών, • εφοδιάζουν με τον κατάλληλο εξοπλισμό/υλικά το τροχήλατο αντιμετώπισης επειγουσών καταστάσεων, συνεπικουρώντας στη διαδικασία των γαστρικών πλύσεων, • εφαρμόζουν απόφραξη του αεραγωγού από ξένο σώμα (πνιγμονή) με χειρισμό Heimlich, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Ευρωπαϊκού

	<p>Συμβουλίου Αναζωογόνησης,</p> <ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζουν τις καταστάσεις πνιγμού (ατελούς ή μη) συμμετέχοντας στη διαδικασία ανάνηψης, με την καθοδήγηση των νοσηλευτών/τριών, • αντιμετωπίζουν τραύματα από δήγματα ζώων και νυγμούς εντόμων, εφαρμόζοντας τις οδηγίες πρώτων βοηθειών, • αναγνωρίζουν τα συμπτώματα των αλλεργικών αντιδράσεων και του αναφυλακτικού σοκ, ενημερώνοντας τον/τη νοσηλευτή/τρια για την άμεση αντιμετώπιση σύμφωνα με το σχετικό πρωτόκολλο, • αναγνωρίζουν καταστάσεις δηλητηρίασης, συμμετέχοντας στη διαδικασία αντιμετώπισης σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες, • αντιμετωπίζουν καταστάσεις απώλειας της συνείδησης, εφαρμόζοντας τις ενδεδειγμένες πρώτες βοήθειες, • αντιμετωπίζουν επείγουσες μυοσκελετικές κακώσεις εφαρμόζοντας μέτρα ανακούφισης, σύμφωνα με τα ισχύοντα ορθοπεδικά πρωτόκολλα, • αντιμετωπίζουν επικουρικά με την ομάδα επείγουσας παρέμβασης πολυτραυματίες, με ή χωρίς κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις, εφαρμόζοντας τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες,
<p>Ε. «Πρόληψη και προαγωγή της υγείας»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • συμμετέχουν στην παροχή κατ' οίκον φροντίδας αναγνωρίζοντας τις ιδιαίτερες ανάγκες των ασθενών, σύμφωνα με τις οδηγίες του/της νοσηλευτή/τριας, • ενδυναμώνουν ψυχολογικά τους/τις ασθενείς και τους/τις άτυπους/ες φροντιστές/τριες, εφαρμόζοντας τις τεχνικές επικοινωνίας, • αναγνωρίζουν έγκαιρα την εμφάνιση παθολογικής συμπτωματολογίας, σωματικής ή ψυχικής, ώστε να ενημερώνουν άμεσα τη διεπιστημονική ομάδα υγείας, • επιλύουν προβλήματα που τυχόν παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια της παροχής φροντίδας, σεβόμενοι τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες του/της ασθενούς και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες, • παρέχουν ανακουφιστική και παρηγορητική

	<p>φροντίδα στους/στις ασθενείς ως μέλη της διεπιστημονικής ομάδας υγείας,</p> <ul style="list-style-type: none"> • συνεπικουρούν την ομάδα αγωγής υγείας και πρόληψης σε προγράμματα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του γενικού πληθυσμού ή των ειδικών πληθυσμιακών ομάδων στην κοινότητα, εφαρμόζοντας διαπροσωπικές δεξιότητες επικοινωνίας, • συμμετέχουν στη διεξαγωγή προληπτικών ελέγχων στην κοινότητα, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες και τα υγειονομικά πρωτόκολλα, • προάγουν την υγεία στην κοινότητα συμμετέχοντας στη διεπιστημονική ομάδα υγείας της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, υπό την καθοδήγηση του/της κοινοτικού/ής νοσηλευτή/τριας.
--	--

***Μέρος Γ' – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ &
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ***

Γ1 – ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. Ωρολόγιο πρόγραμμα

Παρατίθεται το ωρολόγιο πρόγραμμα της ειδικότητας «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας», με παρουσίαση των εβδομαδιαίων ωρών θεωρίας (Θ), εργαστηρίων (Ε) καθώς και του συνόλου (Σ) αυτών ανά μάθημα και ανά εξάμηνο:

Πίνακας 3. Ωρολόγιο πρόγραμμα

ΕΞΑΜΗΝΟ		Α			Β			Γ			Δ		
Α/ Α	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ	4	4	8									
2	ΑΝΑΤΟΜΙΑ	2		2									
3	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	2		2									
4	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	2		2									
5	ΥΓΙΕΙΝΗ-ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	2		2									
6	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	2	2	4									
7	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ				3	4	7						
8	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ				2		2						
9	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ				2		2						
10	ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ – ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ				2		2						
11	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ				2		2						
12	ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)					5	5						
13	ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ - ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ							2	1	3			
14	ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ							2		2			
15	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)								14	14			
16	ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ										2		2

17	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ										2	2	4
18	ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)											16	16
ΣΥΝΟΛΟ		14	6	20	11	9	20	4	15	19	4	18	22

2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης

2.1. ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

2.1.Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι να έρθουν οι εκπαιδευόμενοι/ες σε επαφή με την έννοια της Νοσηλευτικής ως διεργασία φροντίδας, της οποίας επίκεντρο είναι ο άνθρωπος, στοχεύοντας στη πρόληψη, τη διατήρηση και προαγωγή της υγείας. Ειδικότερα, πραγματεύεται την απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/ες να εφαρμόζουν με επίβλεψη ή κατόπιν ανάθεσης από νοσηλεύτη τις απαιτούμενες για τη φροντίδα του/της ασθενούς πράξεις και τεχνικές. Το θεωρητικό μέρος πραγματεύεται έννοιες και ορισμούς σχετικά με την ευεξία, την υγεία, την πρόληψη της ασθένειας, την ολιστική και εξατομικευμένη φροντίδα, την ιεραρχική πυραμίδα των ανθρώπινων αναγκών και την τεχνική της νοσηλευτικής διεργασίας υπό το πρίσμα μιας ανθρωποκεντρικής προσέγγισης. Επίσης, σε επίπεδο υιοθέτησης στάσεων συμπεριφοράς, αναφέρονται οι βασικές αρχές της νοσηλευτικής δεοντολογίας, τα ηθικά διλήμματα που συχνά αναδύονται, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ασθενών και των βοηθών νοσηλευτών/τριών. Παράλληλα, οι εκπαιδευόμενοι/ες στο εργαστηριακό μέρος της ενότητας αυτής εφαρμόζουν τις τεχνικές επικοινωνίας και αναγνωρίζουν τους μηχανισμούς άμυνας του ατόμου. Εκτιμούν τις ανάγκες και τα προβλήματα των ατόμων με τη συλλογή πληροφοριών. Περιγράφουν και εφαρμόζουν τις αρχές μηχανικής του σώματος σύμφωνα με τα πρωτόκολλα εργονομίας (υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους εργασίας) κατά τη νοσηλευτική φροντίδα των ασθενών στον θάλαμο νοσηλείας, στην αίθουσα χειρουργείου και σε ΜΕΘ. Αντιλαμβάνονται τη σπουδαιότητα της λήψης των Ζωτικών Σημείων (Σφυγμός, Αρτηριακή πίεση, Θερμοκρασία, Αναπνοές) και εφαρμόζουν όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό για την καταγραφή του στα αντίστοιχα προτυποποιημένα έγγραφα. Οι εκπαιδευόμενοι/ες εξοικειώνονται στη χρήση απλής νοσηλευτικής κλίνης και πραγματοποιούν νοσηλευτικές πράξεις σε προσομοιωμένους/ες ασθενείς, όπως σωματική υγιεινή, μετακίνηση ασθενούς επί κλίνης, χρήση άσηπτης τεχνικής, χρήση μέτρων ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), χορήγηση φαρμάκων, περιποίηση ελκών πίεσης, εφαρμογή υποκλυσμού κ.ά.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι

ικανοί να:

- αναγνωρίζουν την επιστήμη της Νοσηλευτικής και το γνωστικό της αντικείμενο,
- κατονομάζουν τις έννοιες της υγείας, της ευεξίας, της ασθένειας και της προαγωγής της υγείας,
- αναλύουν τη θεωρία της πολλαπλότητας των παραγόντων που προκαλούν την ασθένεια,
- αντιλαμβάνονται τα επίπεδα της πρόληψης (Πρωτογενής, Δευτερογενής, Τριτογενής),
- εφαρμόζουν δεξιότητες επικοινωνίας, τις οποίες να μπορούν να χρησιμοποιούν για τη διεργασία της συλλογής πληροφοριών, όπως η λήψη και η καταγραφή του νοσηλευτικού ιστορικού,
- σχεδιάζουν τη φροντίδα των ατόμων κατανοώντας την ολότητα του ανθρώπου ως βιο-ψυχο-κοινωνικής οντότητας,
- εφαρμόζουν τις αρχές μηχανικής του σώματος σύμφωνα με τα πρωτόκολλα εργονομίας (υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους εργασίας), στον θάλαμο του νοσηλευτικού τμήματος και στην αίθουσα του χειρουργείου, στη ΜΕΘ,
- λαμβάνουν τα ζωτικά σημεία (θερμοκρασία, αρτηριακό σφυγμό, αρτηριακή πίεση, αναπνοές και κορεσμό οξυγόνου) με τη χρήση του διαθέσιμου σύγχρονου εξοπλισμού,
- καταγράφουν τις μετρήσεις των ζωτικών σημείων στα αντίστοιχα προτυποποιημένα δελτία καταγραφής τους,
- διαχειρίζονται την καθημερινή σωματική υγιεινή των ασθενών και το λουτρό επί κλίνης,
- εφαρμόζουν διαδικασίες διευθέτησης της κλίνης, με ή χωρίς κατακεκλιμένο/η ασθενή,
- αξιολογούν πιθανά έλκη πίεσης,
- σχεδιάζουν νοσηλευτικές παρεμβάσεις, υπό την καθοδήγηση του νοσηλευτή
- εξοικειώνονται με τις αρχές της νοσηλευτικής δεοντολογίας, και
- παροτρύνουν τους/τις ασθενείς να συμμετέχουν ενεργά στο πλάνο της νοσηλευτικής φροντίδας

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (4), Εργαστήριο (4), Σύνολο (8)

2.1.B. ANATOMIA

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η παρούσα μαθησιακή ενότητα έχει ως σκοπό την εξοικείωση των εκπαιδευομένων με το γνωστικό αντικείμενο της Ανατομικής, με το σύνολο του ανθρώπινου οργανισμού και με την περιγραφή των επιμέρους οργανικών συστημάτων. Με τον τρόπο αυτό, οι εκπαιδευόμενοι/ες διδάσκονται να απαριθμούν τα διάφορα όργανα του ανθρώπινου οργανισμού και να περιγράφουν τους ιστούς που τα δημιουργούν. Συγκεκριμένα, επιδιώκεται η διευκόλυνση της κατανόησης των προτεραιοτήτων που τίθενται κατά την

άσκηση της νοσηλευτικής φροντίδας, υπό την έννοια ότι οι εκπαιδευόμενοι/ες αντιλαμβάνονται τις ανάγκες του ανθρώπινου οργανισμού και ερμηνεύουν τα διάφορα εμφανιζόμενα κλινικά σημεία και συμπτώματα. Οι εκπαιδευόμενοι/ες, στην ενότητα αυτή, διδάσκονται τις εκπαιδευτικές ενότητες του μυοσκελετικού, του κυκλοφορικού, του αναπνευστικού, του πεπτικού, του ουροποιητικού και του γεννητικού συστήματος και των επιμέρους οργάνων, ιστών και κυττάρων αυτών των συστημάτων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- αναγνωρίζουν τη δομή των κυττάρων και των ιστών,
  - ορίζουν την τοπογραφία και τη μορφολογία των ιστών,
  - απαριθμούν τα όργανα του ανθρώπινου οργανισμού,
  - παρουσιάζουν τα κύρια μέρη του κυττάρου, περιγράφοντας τη μορφολογία του,
  - διακρίνουν τα βασικά όργανα του ανθρώπινου οργανισμού, ταξινομώντας τα κατά συστήματα,
  - ταξινομούν τα είδη των μυών, παραθέτοντας τα βασικά χαρακτηριστικά τους,
  - διακρίνουν τα μέρη του αναπνευστικού συστήματος,
  - εκτιμούν τη λειτουργία του λεμφικού και κυκλοφορικού συστήματος, διατυπώνοντας βασικές γνώσεις αναφορικά με τα χαρακτηριστικά τους,
  - διακρίνουν τα αισθητήρια όργανα του δέρματος, της ακοής, της αφής, της γεύσης, της όσφρησης και της όρασης,
  - παρουσιάζουν τα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού,
  - αναλύουν ξεχωριστά το κάθε σύστημα (ερειστικό, κυκλοφορικό, αναπνευστικό, πεπτικό, ουροποιητικό, γεννητικό),
  - ταξινομούν τα όργανα του ανθρώπινου οργανισμού ανά σύστημα,
  - εφαρμόζουν τις αρχές της Ανατομικής στην άσκηση της νοσηλευτικής φροντίδας,
  - αξιολογούν τη σωστή λειτουργία του κάθε συστήματος,
  - εξηγούν τη σχέση των οργάνων μεταξύ τους,
  - υιοθετούν τις αρχές της Ανατομικής κατά τη νοσηλευτική διεργασία, και
  - υποστηρίζουν τον/την ασθενή κατά τη διάρκεια της νοσηλευτικής παρέμβασης, αναγνωρίζοντας τις ανατομικές ανάγκες του σώματός του/της.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.1.Γ. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της συγκεκριμένης ενότητας είναι η κατανόηση των λειτουργικών

διαδικασιών κυττάρων, ιστών, οργάνων και οργανικών συστημάτων, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/ες να επεξηγούν και να αντιλαμβάνονται τις φυσιολογικές διεργασίες ολόκληρου του ανθρώπινου οργανισμού. Συγκεκριμένα, αναλύονται οι φυσιολογικές λειτουργίες και οι μηχανισμοί όλων των οργανικών συστημάτων (μυοσκελετικό, κυκλοφορικό, πεπτικό, αναπνευστικό, νευρικό, ουροποιητικό, γεννητικό, ενδοκρινικό) σε διακριτές διδακτικές ενότητες και οι εκπαιδευόμενοι/ες εξοικειώνονται με τις φυσιολογικές λειτουργίες του αιμοποιητικού ιστού. Τέλος, καταρτίζονται αναφορικά με τη φυσιολογία της ζωής και του θανάτου, και με την απόκτηση της ικανότητας να συσχετίζουν τις νοσηλευτικές ανάγκες και την παρεχόμενη φροντίδα με τις διάφορες παθοφυσιολογικές διεργασίες που, κατά περίπτωση, υποκρύπτονται.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- ταξινομούν τις φυσιολογικές διεργασίες σε επίπεδο κυττάρου, ιστού και οργάνου,
- περιγράφουν τις βασικές λειτουργίες των ανθρώπινων οργάνων,
- αναφέρουν τα είδη των οργανικών συστημάτων,
- απαριθμούν τα χαρακτηριστικά και τους φυσιολογικούς μηχανισμούς λειτουργίας του ανθρώπινου οργανισμού,
- συσχετίζουν τους μηχανισμούς αλληλορρύθμισης του ανθρώπινου οργανισμού,
- προβλέπουν ενδεχόμενες αποκλίσεις της φυσιολογικής λειτουργίας,
- αντιπαραβάλλουν τη μη φυσιολογική λειτουργία με την εμφάνιση αντίστοιχων κλινικών σημείων και συμπτωμάτων,
- διατυπώνουν διακριτά τη φυσιολογία του αναπνευστικού, κυκλοφορικού, πεπτικού και των υπόλοιπων οργανικών συστημάτων,
- αναλύουν τη φυσιολογική λειτουργία σε επίπεδο κυττάρων, ιστών, οργάνων και συστημάτων του ανθρώπινου οργανισμού,
- εξοικειώνονται με τους μηχανισμούς με τους οποίους επιτυγχάνεται η φυσιολογική λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού, και
- υποστηρίζουν τις αρχές της Φυσιολογίας στην άσκηση της Νοσηλευτικής φροντίδας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.1.Δ. ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Οι εκπαιδευόμενοι/ες στην παρούσα μαθησιακή ενότητα εξοικειώνονται με τους μηχανισμούς δράσης, τις οδούς χορήγησης, τις ενδείξεις, αντενδείξεις, αλληλεπιδράσεις και παρενέργειες των φαρμάκων, ως προς τη γενικότερη κατάσταση του/της ασθενούς. Αναλύονται τα στοιχεία φαρμακοδυναμικής και φαρμακοκινητικής δράσης, ως μηχανισμοί ενέργειας των φαρμάκων, σε όλα τα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού καθώς και οι τρόποι ασφαλούς

χορήγησης φαρμάκων και ο τρόπος σωστού υπολογισμού των φαρμακευτικών δόσεων. Γίνονται εστιασμένες αναφορές στις διαδικασίες απορρόφησης, κατανομής, μεταβολισμού και απέκκρισης των φαρμάκων στον οργανισμό. Παρουσιάζονται οι ειδικές κατηγορίες φαρμάκων, όπως τα φάρμακα του αυτόνομου νευρικού συστήματος, τα φάρμακα του συμπαθητικού-παρασυμπαθητικού, τα μυοχαλαρωτικά, τα αντίδοτα δηλητηριάσεων, τα αντιαλλεργικά, τα αντιεμετικά, τα φάρμακα που χορηγούνται σε χρόνια φλεγμονώδη εντερική νόσο, τα φάρμακα του ενδοκρινικού και του αιμοποιητικού συστήματος και άλλες κατηγορίες φαρμάκων που χορηγούνται για την αντιμετώπιση παθολογικών καταστάσεων των διαφόρων συστημάτων του οργανισμού. Εξετάζονται οι κύριες κατηγορίες που αφορούν στη χορήγηση αντιμικροβιακών, αντινεοπλασματικών, μη στεροειδών αντιφλεγμονωδών και κορτικοστεροειδών φαρμάκων. Ειδικές επισημάνσεις αφορούν, τέλος, τις κατηγορίες φαρμάκων που δρουν στην πήξη του αίματος, και στον μηχανισμό τροποποίησης κινητικότητας του εντέρου (καθαρτικά, αντιδιαρροϊκά).

• Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- κατονομάζουν τις ιδιότητες και τη δράση των φαρμάκων, όταν χορηγούν μια συγκεκριμένη φαρμακευτική αγωγή,
- ερμηνεύουν σωστά τις πληροφορίες που αναγράφονται στην ετικέτα των φαρμακευτικώνσκευασμάτων,
- συσχετίζουν τα στοιχεία φαρμακοδυναμικής και φαρμακοκινητικής των διαφόρων κατηγοριών των φαρμάκων,
- επιλέγουν τους σωστούς τρόπους διαχείρισης και αποθήκευσης των φαρμάκων,
- υπολογίζουν τις δόσεις των φαρμάκων με την παρουσία του/της υπεύθυνου/ης νοσηλευτή/τριας,
- συνεπικουρούν για τη χορήγηση των φαρμάκων από όλες τις οδούς (ενδομυϊκή, ενδοφλέβια, υποδόρια, ενδοδερμική),
- παροτρύνουν και εκπαιδεύουν τους/τις ασθενείς στην ορθή τήρηση των οδηγιών λήψης των φαρμακευτικώνσκευασμάτων,
- παρατηρούν με προσοχή τον ασθενή, τόσο κατά τη διάρκεια, όσο και μετά τη χορήγηση της φαρμακευτικής αγωγής και συνειδητοποιούν τη σπουδαιότητα της φαρμακοεπαγρύπνησης,
- επαληθεύουν τη δράση των φαρμάκων σύμφωνα με τις ενδείξεις τους,
- ταυτοποιούν το πρόβλημα του ασθενή με τις καταγεγραμμένες ενδείξεις του φαρμάκου,
- διατυπώνουν την έννοια της συνέργειας και τον μηχανισμό του ανταγωνισμού των φαρμάκων κατά τη χορήγηση πολλαπλής φαρμακευτικής αγωγής, και
- διακρίνουν την εκδήλωση τυχόν παρενεργειών και ανεπιθύμητων δράσεων κατά τη χορήγηση φαρμάκων ενημερώνοντας άμεσα τον/την υπεύθυνο/η νοσηλευτή/τρια.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.1.E. ΥΓΙΕΙΝΗ-ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εξοικειωθούν οι εκπαιδευόμενοι/ες με τις βασικές αρχές της υγιεινής και της μικροβιολογίας. Πρόκειται για αμιγώς θεωρητική ενότητα, η οποία πραγματεύεται τις βασικές έννοιες της υγείας και της ασθένειας, της υγιεινής, της πρόληψης και της προαγωγής της υγείας, της ανοσολογίας, των λοιμωδών νοσημάτων και των τρόπων μετάδοσης και πρόληψής τους, της στοματικής υγιεινής, της υγιεινής των τροφίμων και της υγείας και ασφάλειας στην εργασία. Επιπλέον, στην υποενότητα της μικροβιολογίας παρουσιάζονται τα είδη των μικροοργανισμών (βακτήρια, ιοί, ρικέτσιες, μύκητες, παράσιτα), θεμελιώδεις έννοιες αναφορικά με την αναπαραγωγή και την ανάπτυξή τους, οι επιπτώσεις στον άνθρωπο από την εγκατάσταση και τη δράση των βασικότερων μικροοργανισμών και οι υπάρχουσες μέθοδοι πρόληψης και αντιμετώπισης/καταστροφής των εν λόγω μικροοργανισμών. Ειδικότερα, παρουσιάζονται οι έννοιες αποστείρωσης-απολύμανσης-αντισηψία, ενώ γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στις νοσοκομειακές λοιμώξεις και τις λοιμώξεις σε ανοσοκατασταμένους.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- ορίζουν τις βασικές έννοιες και αρχές της Υγιεινής και της Ανοσολογίας,
- προσδιορίζουν τα είδη των μικροοργανισμών και τις συνέπειες από την αλληλεπίδρασή τους με τον μεγαλοοργανισμό με ξεχωριστή μνεία στις ιδιαιτερότητες της αλληλεπίδρασης στο νοσοκομειακό περιβάλλον ,
- αναλύουν τους τρόπους μετάδοσης των Σεξουαλικά Μεταδιδόμενων Νοσημάτων (AIDS, ηπατίτιδα κ.ά.)
- διακρίνουν τους τρόπους μετάδοσης των νοσημάτων (αερογενώς, μέσω ξενιστών, μέσω τροφίμων),
- εφαρμόζουν με τον ενδεδειγμένο τρόπο τις διαδικασίες της απολύμανσης και της αποστείρωσης,
- εκτελούν την υγιεινή των χεριών σύμφωνα με τα πρωτόκολλα του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας,
- συνιστούν ενδεικνυόμενα μέτρα πρόληψης αναφορικά με τις επιβλαβείς για την υγεία συμπεριφορές και πολιτικές,
- αποδέχονται τους εμβολιασμούς ως ύψιστο αγαθό για την πρόληψη των λοιμωδών νοσημάτων,
- υιοθετούν υγιεινές συμπεριφορές,
- παρουσιάζουν τις διαφορές του εργατικού ατυχήματος από την επαγγελματική ασθένεια,
- εντοπίζουν τις πηγές κινδύνου στο εργασιακό περιβάλλον,

- λαμβάνουν κατάλληλα προληπτικά μέτρα για την προάσπιση της υγείας και της ασφάλειας στο εργασιακό περιβάλλον, και
- συμμετέχουν σε δράσεις για την προώθηση των θεμάτων υγείας και ασφάλειας στην εργασία, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

2.1.ΣΤ. ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στην απόκτηση των απαραίτητων ειδικών γνώσεων και δεξιοτήτων για να προσφέρουν αποτελεσματική βοήθεια με ασφάλεια σε επείγουσες καταστάσεις και αποτελείται από θεωρητικό και εργαστηριακό σκέλος. Ειδικότερα, στο θεωρητικό μέρος παρέχονται οι γνώσεις σχετικά με τις βασικές έννοιες των πρώτων βοηθειών, όπως είναι η ασφαλής προσέγγιση του πάσχοντα, ο αλγόριθμος των πρώτων βοηθειών, η εκτίμηση της κατάστασης και η διαλογή των ασθενών (triage) στον τόπο συμβάντος ή στο τμήμα επειγόντων περιστατικών, οι ιδιαιτερότητες στην αντιμετώπιση βρεφών και παιδιών. Αναλύονται τα επείγοντα περιστατικά και η αντιμετώπισή τους, όπως σχετικά με το κυκλοφορικό και το αναπνευστικό σύστημα, τα εγκαύματα, οι δηλητηριάσεις και τα δήγματα, κακώσεις μυοσκελετικού συστήματος, καθώς και οι κατευθυντήριες οδηγίες για την εφαρμογή της καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης, διασωστικές τεχνικές σε σοκ (shock), απώλεια συνείδησης, πνιγμό, πνιγμονή, τοποθέτηση αεραγωγού για άμεσο αερισμό. Επίσης, γίνεται ειδική αναφορά για την αντιμετώπιση μαζικών καταστροφών (εφαρμογή σεναρίων), περιπτώσεων απεγκλωβισμού από αυτοκίνητο και των ειδικών τρόπων μετακίνησης πάσχοντα. Τέλος, στο πρακτικό σκέλος, γίνεται εξάσκηση στην παροχή πρώτων βοηθειών σε κάθε έκτακτο περιστατικό, όπως σε απώλεια συνείδησης, ηλίαςης-θερμοπληξίας-κρουσπαγημάτων-υποθερμίας, κρίσης άσθματος και άλλων επειγόντων προβλημάτων του αναπνευστικού, καρδιακού επεισοδίου, επιληψίας, υπογλυκαιμίας και αγγειακού εγκεφαλικού επεισοδίου.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- διατυπώνουν τον αλγόριθμο των πρώτων βοηθειών, μελετώντας αντίστοιχα παραδείγματα έκτακτων περιστατικών.
περιγράφουν τις ενέργειες και τους χειρισμούς που εφαρμόζονται σε κάθε έκτακτο περιστατικό, εξετάζοντας την σοβαρότητα της κατάστασης,
- περιγράφουν τα βήματα της Καρδιοαναπνευστικής Αναζωογόνησης σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες
- διακρίνουν τους εσφαλμένους από τους ορθούς χειρισμούς των παρεχόμενων πρώτων βοηθειών, αξιολογώντας το περιστατικό,

- ταξινομούν το υλικό στο τμήμα επειγόντων περιστατικών, στο ασθενοφόρο ή στο φαρμακείο,
- επιλέγουν τον τρόπο που ενεργούν, ανάλογα με τον πάσχοντα, το συμβάν και τη βαρύτητά του για όλα τα περιστατικά,
- συνδυάζουν τους υπάρχοντες πόρους για υποστήριξη όλων των εμπλεκόμενων σε ένα συμβάν,
- εφαρμόζουν πρώτες βοήθειες στον ενήλικα, το βρέφος και το παιδί,
- συμμετέχουν στη διαδικασία της διαλογής του περιστατικού στο τμήμα επειγόντων περιστατικών,
- ελέγχουν για τυχόν επιπλοκές στο περιστατικό μετά την παρέμβασή τους,
- επαληθεύουν τα αποτελέσματα των πράξεων τους,
- ανταποκρίνονται επιτυχώς στα σενάρια προσομοίωσης έκτακτων περιστατικών,
- αρνούνται την παροχή πρώτων βοηθειών, εάν δεν πληρούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- συνεργάζονται με τους επαγγελματίες υγείας, προκειμένου να αντιμετωπίζουν επείγουσες καταστάσεις, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4)

2.2. ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

2.2.A. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στις βασικές αρχές νοσηλευτικής φροντίδας για την αντιμετώπιση ασθενών με **παθολογικά και χειρουργικά προβλήματα υγείας**. Ειδικότερα, παρουσιάζονται οι αρχές ασηψίας, απολύμανσης, απορρύπανσης για τον έλεγχο των λοιμώξεων. Η ενότητα πραγματεύεται μεθόδους άσηπτης τεχνικής υγειονομικού υλικού (επιδεσμικό υλικό, εργαλείων, προστατευτικού εξοπλισμού) καθώς και άλλου εξοπλισμού για τη διενέργεια ιατρικών πράξεων που απαιτούν άσηπτη τεχνική. Στο θεωρητικό σκέλος αναπτύσσεται η απόκτηση των αναγκαίων γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων, ώστε να εφαρμόζουν με επίβλεψη ή κατόπιν ανάθεσης από νοσηλεύτη τις ενδεδειγμένες ενέργειες στο πλαίσιο των απαιτούμενων παρεμβάσεων σε ασθενείς με προβλήματα του αναπνευστικού, του πεπτικού, του καρδιαγγειακού, του ουροποιητικού, του μυοσκελετικού και του νευρικού συστήματος. Επίσης, παρουσιάζονται οι αρχές φροντίδας χειρουργικών ασθενών και ασθενών με έγκαυμα, τραχειοστομία, ακρωτηριασμό, έλξη ή γύψινο επίδεσμο, με διαταραχές των ενδοκρινών αδένων, των αισθητηρίων οργάνων, του αίματος και της ούρησης, αλλά και η φροντίδα στο τελικό στάδιο της ζωής. Επίσης, στο εργαστηριακό μέρος της ενότητας εφαρμόζονται οι αρχές χορήγησης των φαρμάκων από το στόμα, παρεντερικά, με αλοιφές και κολλύρια.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι /ες θα είναι ικανοί/ές να:

- εκτιμούν τις βασικές ανάγκες και τα προβλήματα των ασθενών,
- σχεδιάζουν εξατομικευμένη νοσηλευτική φροντίδα,
- εφαρμόζουν τις αρχές άσηπτης τεχνικής κατά τη χρήση αποστειρωμένου υλικού,
- διαχειρίζονται με ασφάλεια τον κλινήρη ασθενή, παρέχοντας νοσηλευτική φροντίδα για κάλυψη των βασικών του αναγκών
- οργανώνουν την εύρυθμη λειτουργία του εξοπλισμού του θαλάμου για την εξειδικευμένη νοσηλευτική φροντίδα των ασθενών (οξυγονοθεραπεία, αναρροφήσεις),
- ελέγχουν τη λειτουργία της παροχής οξυγόνου και της αναρρόφησης.
- κατονομάζουν τις οδούς χορήγησης των φαρμάκων (εντερικά και παρεντερικά),
- αναγνωρίζουν τα προβλήματα από λάθος χορήγηση φαρμάκων,
- εξοικειώνονται με την τεχνική χορήγησης φαρμάκων ενδομυϊκά, υποδόρια, ενδοδερμικά,
- εφαρμόζουν την υγιεινή των χεριών για την πρόληψη των λοιμώξεων,
- εφαρμόζουν αποστειρωμένα γάντια,
- αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές διαχείρισης των χειρουργικών ασθενών, μελετώντας τις ανάγκες τους,
- εφαρμόζουν την προεγχειρητική, διεγχειρητική και μετεγχειρητική φροντίδα του/της ασθενούς,
- αναγνωρίζουν πιθανές μετεγχειρητικές επιπλοκές που αφορούν ασθενείς με παθολογικά και χειρουργικά νοσήματα,
- εκτελούν βασικές νοσηλευτικές τεχνικές και ειδικές δεξιότητες στην ολιστική φροντίδα ασθενών με παθολογικά και χειρουργικά προβλήματα, κατόπιν ανάθεσης από Νοσηλεύτη ή και με την επίβλεψή του,
- καταμετρούν τα προσλαμβανόμενα και αποβαλλόμενα υγρά, καταγράφοντάς τα σε σχετικό έντυπο σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες διαδικασίες, και
- εξοικειώνονται με την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας ανάλογα με τις ανάγκες νοσηλείας του ασθενούς σε όλα τα επίπεδα Φροντίδας Υγείας (Πρωτοβάθμιο, Δευτεροβάθμιο, Τριτοβάθμιο).

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (3), Εργαστήριο (4), Σύνολο (7)

2.2.B. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση γνώσεων των εκπαιδευομένων για την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με χειρουργικές παθήσεις. Παρουσιάζονται παθήσεις και ειδικές καταστάσεις, η

αντιμετώπιση των οποίων συνδέεται με τις σύγχρονες προσεγγίσεις της χειρουργικής. Ειδικότερα, παρουσιάζονται οι αρχές της προεγχειρητικής, περιεγχειρητικής και μετεγχειρητικής φροντίδας, ενώ έμφαση δίνεται στα αίτια, τη φυσική εξέλιξη, την κλινική εικόνα, τη διάγνωση, την πρόγνωση και τη νοσηλευτική φροντίδα των χειρουργικών παθήσεων. Επίσης, επεξηγούνται θέματα χειρουργικών λοιμώξεων και μετεγχειρητικών επιπλοκών γενικότερα, διαχείρισης τραυμάτων και εγκαυμάτων, διαταραχών της ισορροπίας ύδατος και ηλεκτρολυτών, διαταραχών της οξεοβασικής ισορροπίας, αιμορραγιών και καταπληξίας (shock), εντερικής και παρεντερικής διατροφής και αναλύονται οι αναγκαίες νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την ανακούφιση και ολοκληρωμένη φροντίδα του χειρουργικού ασθενούς. Οι κυριότερες χειρουργικές παθήσεις αναλύονται θεωρητικά ανά σύστημα και παρουσιάζονται οι απαιτούμενες νοσηλευτικές παρεμβάσεις για τη διαχείριση του χειρουργικού ασθενούς σε όλα τα στάδια της φροντίδας του.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- διακρίνουν τις κατηγορίες των χειρουργικών επεμβάσεων (καθαρή, καθαρή-μολυσμένη, μολυσμένη, ρυπαρή ή σηπτική),
- προετοιμάζουν τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό για την εκτέλεση κάθε χειρουργικής πράξης,
- αξιολογούν την κατάσταση υγείας των ασθενών κατά την προεγχειρητική, περιεγχειρητική και μετεγχειρητική φάση,
- περιγράφουν την προετοιμασία του/της ασθενούς για χειρουργική επέμβαση,
- οργανώνουν την προετοιμασία του/της ασθενούς για τη χειρουργική επέμβαση,
- εφαρμόζουν δεξιότητες φροντίδας στον/στη χειρουργημένο/η ασθενή ως μέλη της διεπιστημονικής ομάδας,
- αναγνωρίζουν έγκαιρα τις μετεγχειρητικές δυσχέρειες και επιπλοκές,
- εφαρμόζουν μέτρα πρόληψης των μετεγχειρητικών επιπλοκών,
- εφαρμόζουν απλές επιδέσεις και ακινητοποιήσεις,
- εκτελούν τις διαδικασίες φροντίδας/νοσηλείας του/της ασθενούς, εφαρμόζοντας τις οδηγίες του/της νοσηλευτή/τριας,
- εφαρμόζουν τους κανόνες ασηψίας-αντισηψίας για τον περιορισμό των χειρουργικών λοιμώξεων,
- επικουρούν τους/τις ασθενείς στην έγερση και βάρδια ύστερα από χειρουργικές επεμβάσεις, διευκολύνοντας τη διαδικασία της αποκατάστασης,
- υποστηρίζουν τις ικανότητες των ασθενών, ώστε να επιτευχθεί το μέγιστο επίπεδο αυτοφροντίδας,
- ενδυναμώνουν τους/τις ασθενείς και τους/τις άτυπους/ες φροντιστές/τριες, εφαρμόζοντας τις οδηγίες της διεπιστημονικής ομάδας υγείας,
- αξιολογούν την ψυχολογική κατάσταση των χειρουργικών ασθενών,

- χρησιμοποιούν τις κατάλληλες τεχνικές ψυχολογικής υποστήριξης και αποκλιμάκωσης του στρες σε όλα τα στάδια της φροντίδας του/της ασθενούς.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

2.2.Γ. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στην Παθολογία και στην Παθολογική Νοσηλευτική, ώστε να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την εξατομικευμένη νοσηλευτική εκτίμηση και εφαρμογή του σχεδίου φροντίδας. Στην παρούσα ενότητα αναπτύσσονται οι βασικοί μηχανισμοί πρόκλησης νόσου και οι παθολογικές μεταβολές της λειτουργικότητας του ανθρώπινου οργανισμού. Γίνεται αναφορά σε βασικές έννοιες σχετικά με τον ορισμό, την αιτιολογία, τα συμπτώματα και τις επιπλοκές του αναπνευστικού, του κυκλοφορικού, του πεπτικού, του νευρικού, του ουροποιητικού συστήματος, του αίματος, του δέρματος και των ενδοκρινών αδένων, καθώς και των χρόνιων συστηματικών νοσημάτων. Επιπρόσθετα αναλύεται και εξηγείται η βασική κατηγοριοποίηση λοιμώξεων καθώς και έννοιες, όπως αυτές της σηψαιμίας και της σηπτικής καταπληξίας με έμφαση στην παροχή αποτελεσματικής νοσηλευτικής φροντίδας στις ανωτέρω καταστάσεις. Η ενότητα πραγματεύεται την παροχή ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας αναδεικνύοντας ως σημαντικά μέτρα άσκησης του νοσηλευτικού έργου τη λήψη σωστού ατομικού και οικογενειακού ιστορικού καθώς και τη λήψη ζωτικών σημείων με ακρίβεια. Παράλληλα, σε συσχέτιση με τις συνδεόμενες παθολογικές καταστάσεις, περιγράφονται σύγχρονες εργαστηριακές εξετάσεις και διαγνωστικές μέθοδοι για την αντιμετώπιση και τη θεραπεία οξέων και χρόνιων παθολογικών νοσημάτων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- αντιλαμβάνονται την παθογένεια και τους βασικούς μηχανισμούς πρόκλησης των συχνότερων παθήσεων,
- υλοποιούν επικουρικά νοσηλευτική εκτίμηση των αναγκών του ασθενή, με σκοπό την ποιοτική νοσηλευτική του φροντίδα,
- εντοπίζουν τις βασικές εκδηλώσεις και τα συμπτώματα των κυριότερων παθολογικών καταστάσεων,
- αντιμετωπίζουν εγκαίρως νέα πιθανή συμπτωματολογία επιπλοκών παρεμβαίνοντας αποτρεπτικά,
- παρέχουν εκπαίδευση στον ασθενή και στα μέλη της οικογένειας,
- προετοιμάζουν τον ασθενή για τις αναγκαίες εργαστηριακές και απεικονιστικές εξετάσεις,
- αναγνωρίζουν τη σημασία καταγραφής του νοσηλευτικού ιστορικού και τη συνεισφορά της λήψης πληροφοριών στην τελική διάγνωση,

- προσεγγίζουν ξεχωριστά το κάθε οργανικό σύστημα του ασθενή ως προς τη διερεύνηση της νοσηλευτικής φροντίδας παθολογικών διαταραχών,
- εφαρμόζουν την ενδεικνυόμενη νοσηλευτική παρέμβαση και φροντίδα στις κατά περιπτώσεις εντοπισμένες παθολογικές παθήσεις,
- λαμβάνουν τα σωστά μέσα προστασίας και υγιεινής στον προνοσοκομειακό και νοσοκομειακό χώρο,
- συνεργάζονται με τα μέλη της διεπιστημονικής θεραπευτικής ομάδας για την αντιμετώπιση των παθολογικών νοσημάτων,
- ιεραρχούν τις ανάγκες του/της ασθενούς , και
- προβαίνουν στις σχετικές νοσηλευτικές παρεμβάσεις πρόληψης, θεραπείας, αποκατάστασης, υπό την εποπτεία του/της νοσηλευτή/τριας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.2.Δ. ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ – ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η παρούσα μαθησιακή ενότητα αποτελείται από δύο αυτοτελείς επιμέρους ενότητες, αυτή της Γυναικολογικής και αυτή της Παιδιατρικής Νοσηλευτικής. Η υποενότητα της Γυναικολογικής Νοσηλευτικής έχει ως σκοπό να εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες σε έννοιες που αφορούν την ανατομία-φυσιολογία του γυναικείου γεννητικού συστήματος. Ειδικότερα, παρουσιάζονται τα εξελικτικά στάδια και οι αλλαγές που προκύπτουν στο αναπαραγωγικό σύστημα της γυναίκας κατά την εφηβεία, κύηση, τοκετό, λοχεία, εμμηνόπαυση. Αναλύονται οι συχνότερες παθολογικές γυναικολογικές καταστάσεις, με ιδιαίτερες αναφορές ως προς την επίπτωση και τον επιπολασμό γυναικολογικών καρκίνων (μαστού, γεννητικών οργάνων κ.ά.) και συνδέονται με τις αναγκαίες νοσηλευτικές παρεμβάσεις, τόσο σε επίπεδο πρόληψης όσο και θεραπευτικής αντιμετώπισης. Η υποενότητα της Παιδιατρικής Νοσηλευτικής εξοικειώνει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες σε έννοιες και ορισμούς που αφορούν τις βιολογικές, ψυχολογικές και πνευματικές ανάγκες τόσο ενός υγιούς όσο κι ενός άρρωστου παιδιού. Εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στα εξελικτικά στάδια ανάπτυξης ενός παιδιού (γλωσσική, αισθητηριακή, κινητική, συναισθηματική και κοινωνική εξέλιξη). Τέλος, αναφέρονται τα συχνότερα παθολογικά και χειρουργικά προβλήματα της παιδικής ηλικίας και η νοσηλευτική αντιμετώπισή τους.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- κατονομάζουν γυναικολογικές και παιδιατρικές παθήσεις και μεθόδους παρέμβασης σε πρωτοβάθμιο, δευτεροβάθμιο και τριτοβάθμιο επίπεδο φροντίδας,

- επικουρούν στην εφαρμογή του εξατομικευμένου πλάνου φροντίδας των ασθενών με γυναικολογικά και παιδιατρικά νοσήματα, σύμφωνα με τις ανάγκες του/της ασθενούς, υπό την εποπτεία του/της νοσηλεύτη/τριας,
  - συμμετέχουν ενεργά στην πρόληψη και αντιμετώπιση των γυναικολογικών και παιδιατρικών παθήσεων,
  - συνεργάζονται με νοσηλεύτές/τριες και άλλους/ες επαγγελματίες υγείας σε προγράμματα έγκαιρης διάγνωσης του καρκίνου του μαστού και του τραχήλου της μήτρας,
  - ενθαρρύνουν τις γυναίκες όλων των ηλικιών για τη διενέργεια διαγνωστικών εξετάσεων ώστε να επιτύχουν την έγκαιρη ανίχνευση παθολογικών καταστάσεων,
  - παρατηρούν τη φυσιολογική ανάπτυξη του παιδιού,
  - παρουσιάζουν τα στάδια ανάπτυξης του παιδιού από τη νεογνική έως την εφηβική ηλικία,
  - συμβουλεύουν γονείς και φροντιστές/τριες για θέματα πρόληψης παιδικών ατυχημάτων,
  - αναγνωρίζουν τις παθολογικές καταστάσεις που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν η γυναίκα και το έμβρυο, τόσο κατά τη διάρκεια της κύησης και του τοκετού όσο και της λοχείας, και
  - συμμετέχουν ενεργά στην πρόληψη και αντιμετώπιση των γυναικολογικών και παιδιατρικών παθήσεων.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.2.E. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της ενότητας είναι η απόκτηση γνώσεων στην ψυχική υγεία και τη νοσηλευτική, παράλληλα με την εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών. Στη μαθησιακή ενότητα διασαφηνίζονται οι έννοιες της ψυχικής υγείας και νόσου, παρέχονται χρήσιμες πληροφορίες για τις θεωρίες προσωπικότητας, τη σημασία επίδρασης των μελών της οικογένειας στην ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη του ατόμου, την κρίση στην οικογένεια, ενώ ταυτόχρονα επισημαίνονται ενδεικνυόμενοι τρόποι νοσηλευτικής προσέγγισης και δεξιότητες επικοινωνίας στις περιπτώσεις που απαιτούνται παρεμβάσεις. Η ενότητα επίσης πραγματεύεται λειτουργίες όπως η αντίληψη, η μάθηση, η μνήμη, η νοημοσύνη, τα κίνητρα, τα συναισθήματα και οι μηχανισμοί άμυνας. Ακόμα, αναλύεται η ανάπτυξη αποτελεσματικών σχέσεων με ασθενείς αλλά και με άλλα μέλη της ομάδας υγείας. Οι εκπαιδευόμενοι/ες αντιλαμβάνονται στην ενότητα αυτή τους τρόπους ανάπτυξης θεραπευτικής σχέσης με τους ασθενείς. Τέλος, αναλύονται οι έννοιες της συναισθηματικής νοημοσύνης και της ενσυναίσθησης ως αποτέλεσμα σεβασμού του κάθε ατόμου με ανάγκη υγειονομικής φροντίδας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι

ικανοί/ές να:

- περιγράφουν το θεωρητικό πλαίσιο της ολιστικής προσέγγισης στην ψυχική υγεία,
  - αποκτούν γνώσεις σχετικές με τα μοντέλα θεραπευτικής προσέγγισης,
  - συμβάλουν στην ευαισθητοποίηση της κοινότητας σε θέματα προαγωγής της ψυχικής υγείας,
  - δίνουν παραδείγματα μηχανισμών άμυνας του εγώ,
  - χρησιμοποιούν αποτελεσματικές δεξιότητες επικοινωνίας,
  - εμβαθύνουν στις προσωπικές αναζητήσεις αυτογνωσίας και αυτοκριτικής,
  - διαχειρίζονται τα συναισθήματα (π.χ. θυμού, απογοήτευσης, ματαίωσης κ.ά.),
  - αμφισβητούν τις απόψεις ή συμπεριφορές που βασίζονται στην αναπαραγωγή στερεοτύπων,
  - ενισχύουν επιθυμητές συμπεριφορές από την πλευρά των ασθενών,
  - διαφοροποιούν τις έννοιες φυσιολογικής και παθολογικής συμπεριφοράς, και
  - συνοψίζουν τις κυριότερες θεωρίες προσωπικότητας που έχουν διδαχθεί.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.2.ΣΤ. ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η εξοικείωση των εκπαιδευομένων σε αποκτηθείσες και νέες δεξιότητες κατά την πρακτική τους άσκηση σε παθολογικές και χειρουργικές κλινικές νοσοκομείων. Ειδικότερα, η ενότητα συνδέει τις θεωρητικές γνώσεις και δεξιότητες με την κλινική τους εφαρμογή στην πράξη, αλλά στοχεύει και στην ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων. Οι εκπαιδευόμενοι/νες ασκούνται στις διαδικασίες εισαγωγής και νοσηλείας του ασθενούς, στη διαχείριση υλικών και ιματισμού, στην προετοιμασία ασθενών για παρακλινικές εξετάσεις, στη λήψη, καταγραφή και αξιολόγηση των ζωτικών σημείων και της γλυκόζης. Επίσης, ο έλεγχος και η πρόληψη των λοιμώξεων, η προετοιμασία και χορήγηση φαρμάκων και ορών, η λήψη καρδιογραφήματος και η παροχή ολοκληρωμένης νοσηλευτικής φροντίδας σε διάφορες καταστάσεις περιλαμβάνονται στις βασικές αρχές άσκησης των νοσηλευτικών καθηκόντων. Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/ες εξασκούνται στη χρήση των μέσων ατομικής προστασίας, στη διεύθυνση της κλίνης με ή χωρίς τον ασθενή, στη φροντίδα για την ατομική υγιεινή του ασθενούς, στην προετοιμασία και τη συμμετοχή σε διαδικασία παρακεντήσεων, στην πρόληψη και φροντίδα κατακλίσεων, την προεγχειρητική και τη μετεγχειρητική φροντίδα των ασθενών και γενικά την παροχή ολιστικής και εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας σε νοσηλευόμενους ασθενείς που αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα υγείας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- ο διακρίνουν το σύστημα εργασίας και τις διαδικασίες του νοσηλευτικού τμήματος, παρατηρώντας την καθημερινή εργασία των επαγγελματιών,
- ο αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα τήρησης του ιατρικού και νοσηλευτικού απορρήτου,
- ο προσδιορίζουν τη σκοπιμότητα συγκεκριμένων νοσηλευτικών ενεργειών ως προς το αντίστοιχο επιθυμητό αποτέλεσμα, μελετώντας τα ισχύοντα πρωτόκολλα,
- ο αναγνωρίζουν τα όρια του πεδίου πρακτικής και δεξιοτήτων, εφαρμόζοντας το επαγγελματικό καθηκοντολόγιο,
- ο εφαρμόζουν τις διδαχθείσες νοσηλευτικές διαδικασίες και παρεμβάσεις με την επίβλεψη του/της νοσηλευτή/τριας ή κατόπιν ανάθεσης από αυτόν/ήν,
- ο χρησιμοποιούν με τον ενδεδειγμένο τρόπο τα μέσα ατομικής προστασίας και την άσηπτη τεχνική,
- ο συμπληρώνουν ορθά τα έντυπα του τμήματος,
- ο χορηγούν με ασφάλεια και ακρίβεια την προτεινόμενη φαρμακευτική αγωγή,
- ο συγκεντρώνουν τα δεδομένα σχετικά με την κατάσταση της υγείας των ασθενών με απώτερο στόχο τη βέλτιστη νοσηλευτική αξιολόγηση,
- ο Παρέχουν εξατομικευμένη και ολοκληρωμένη νοσηλευτική φροντίδα ανάλογα με την παθολογική κατάσταση,
- ο συνεργάζονται και επικοινωνούν με τα μέλη της διεπιστημονικής ομάδας καθώς και με τους ασθενείς σε πραγματικές συνθήκες εργασίας,
- ο συμμετέχουν στην ομάδα σχεδιασμού της συνολικής φροντίδας του ασθενούς, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, και
- ο υποστηρίζουν με σεβασμό τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη διαφορετικότητα του ατόμου, μέσω της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας, στην καθημερινή πρακτική.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (5), Σύνολο (5)

2.3. ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄

2.3.Α. ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ - ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στις βασικές αρχές της αντισηψίας, απολύμανσης και αποστείρωσης αλλά και στην εφαρμογή μέσω ατομικής προστασίας και την τήρηση βασικών κανόνων υγιεινής και διασφάλισης της ποιοτικής παροχής νοσηλευτικής φροντίδας. Η ενότητα πραγματεύεται τους τρόπους αποστείρωσης υλικών (όπως γάζες και χειρουργικά εργαλεία) και απολύμανσης επιφανειών με φυσικά μέσα, χημικά

μέσα και με ιονίζουσα ακτινοβολία. Αναλύονται οι τρόποι προετοιμασίας των προς αποστείρωση υλικών, τα είδη των κλιβάνων, η χρήση των δεικτών αποστείρωσης, ο έλεγχος παραμέτρων ποιότητας, η παράδοση και η αποθήκευση του αποστειρωμένου υλικού. Οι εκπαιδευόμενοι/ες στην ενότητα αυτή, μέσα από τις γνώσεις και τις δεξιότητες που θα λάβουν, θα είναι σε θέση να εφαρμόσουν τη διαδικασία προετοιμασίας του υλικού (σετ αλλαγής, αποστειρωμένο ιματισμό, αποστειρωμένο υλικό) και να τηρήσουν τις ενδεδειγμένες οδηγίες αποστείρωσης που διασφαλίζουν τόσο την ποιότητα του αποστειρωμένου υλικού όσο και την πρόληψη ή μείωση των ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- διακρίνουν τις γενικές αρχές αποστείρωσης-απολύμανσης,
- χρησιμοποιούν τα μέσα αποστείρωσης (φυσικές μεθόδους, χημικές μεθόδους, αποστείρωση με ακτινοβολία),
- εφαρμόζουν τη διαδικασία για την προετοιμασία του υλικού, τον έλεγχο και τέλος την αποστείρωσή του,
- ταξινομούν σε κατηγορίες τα απολυμαντικά υλικά,
- εφαρμόζουν τα κατάλληλα μέτρα πρόληψης για την αποφυγή της ανάπτυξης και διασποράς παθογόνων μικροοργανισμών στο πεδίο εργασίας τους, σύμφωνα με τους κανόνες αντισηψίας, απολύμανσης και αποστείρωσης,
- εφαρμόζουν μέτρα για τη μείωση των νοσοκομειακών λοιμώξεων, σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιτροπής Νοσοκομειακών Λοιμώξεων,
- διαχειρίζονται τον χρησιμοποιημένο ιματισμό τηρώντας τις οδηγίες έκδυσης και ασφαλούς απόρριψης,
- διαχειρίζονται τα Επικίνδυνα Απόβλητα Μολυσματικού Χαρακτήρα σύμφωνα με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς διαχείρισης των ιατρικών αποβλήτων,
- εφαρμόζουν προστατευτικό εξοπλισμό για την παραλαβή ακάθαρτου ιματισμού και εξοπλισμού,
- υιοθετούν κατάλληλους τρόπους και χειρισμούς για τη σωστή αποστείρωση και απολύμανση των υλικών,
- αναγνωρίζουν τα είδη των δεικτών αποστείρωσης,
- εφαρμόζουν τη διαδικασία της απολύμανσης ακολουθώντας τις οδηγίες των υγειονομικών πρωτοκόλλων,
- εφαρμόζουν τις διαδικασίες αντισηψίας ακολουθώντας τις ενδεδειγμένες αρχές και πρότυπα,
- παροτρύνουν το προσωπικό στην ορθή τήρηση των κανόνων υγιεινής στον εργασιακό χώρο,
- προετοιμάζουν σετ εργαλείων και επιδεσμικό υλικό προς αποστείρωση ακολουθώντας τις κατευθυντήριες οδηγίες,
- χειρίζονται τους κλιβάνους αποστείρωσης σύμφωνα με τα εγχειρίδια των κατασκευαστών, και

- διαχειρίζονται υλικά και αντικείμενα σε αποστειρωμένο πεδίο σύμφωνα με τις βασικές αρχές της άσηπτης τεχνικής.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (1), Σύνολο (3)

2.3.B. ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στον χώρο των νοσοκομειακών υπηρεσιών αιμοδοσίας, κατανοώντας τον σπουδαίο ρόλο τους στο Εθνικό Σύστημα Υγείας. Η ενότητα πραγματεύεται την έννοια της αιμοδοσίας και τη χρήση νεότερων τεχνικών αλλά και τυποποιημένων εργαστηριακών διαδικασιών (όπως είναι η αιμοληψία) που εφαρμόζονται στα τμήματα αιμοδοσίας σε όλα τα νοσοκομεία της χώρας. Οι εκπαιδευόμενοι/ες στην ενότητα αυτή έρχονται σε επαφή με τη μελέτη του αίματος και των παραγώγων του, ενώ μπορούν να κατανοήσουν τις παρενέργειες της μετάγγισης. Ασχολούνται με τη συλλογή του αίματος, την προετοιμασία του/της αιμοδότη/τριας, τη διαχείριση του νοσηλευτικού ιστορικού, την καρτέλα αιμοδότη/τριας και τους τρόπους προαγωγής της εθελοντικής αιμοδοσίας. Η ενότητα πραγματεύεται τους τρόπους επεξεργασίας και φύλαξης των μονάδων ολικού αίματος με σκοπό την παρασκευή παραγώγων (αιμοπεταλίων, πλάσματος), τη σημαντικότητα της προσφοράς αίματος και της ευαισθητοποίησης αναφορικά με τον θεσμό της αιμοδοσίας στο ευρύ κοινό.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- διακρίνουν τις γενικές αρχές αιμοδοσίας αλλά και την οργάνωση των τμημάτων αιμοδοσίας,
- εφαρμόζουν τη διαδικασία της αιμοληψίας στον/στην υποψήφιο/α αιμοδότη/τρια,
- εκτιμούν τις παραμέτρους που σχετίζονται με τη μετάγγιση αίματος,
- δημιουργούν κλίμα ομαδικής εργασίας εφαρμόζοντας τις δεξιότητες επικοινωνίας,
- παρουσιάζουν τις ομάδες αίματος, τα αντιγόνα και τα αντισώματά τους,
- εκτιμούν τις άμεσες και έμμεσες επιπλοκές των μεταγγίσεων αίματος,
- συνεπικουρούν στους εργαστηριακούς ελέγχους της αιμοδοσίας, στις τεχνικές προσδιορισμού αντιγόνων και στον έλεγχο συμβατότητας,
- ενημερώνουν το ευρύ κοινό με σκοπό την ευαισθητοποίηση για την εθελοντική αιμοδοσία,
- παροτρύνουν τους/τις νέους/ες αιμοδότες/τριες να συμμετέχουν τακτικά σε προγράμματα εθελοντικής αιμοδοσίας,
- υποστηρίζουν με τις γνώσεις τους τα προγράμματα εθελοντικής αιμοδοσίας που οργανώνονται από φορείς και οργανισμούς,

- συνεπικουρούν στον εργαστηριακό έλεγχο των μονάδων αίματος για λοιμώδη και Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα,
  - αναγνωρίζουν τις ενδείξεις, τις επιπλοκές και τις ανεπιθύμητες ενέργειες των μεταγγίσεων,
  - χρησιμοποιούν τρόπους προσέλευσης κοινού για την επιλογή και διατήρηση εθελοντών/ντριών αιμοδοτών/τριών, και
  - συνεπικουρούν για την ανίχνευση ομάδων αίματος, Σύστημα ABO – Rhesus, άμεση και έμμεση δοκιμασία κατά Coombs, δοκιμασία διασταύρωσης.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.3.Γ. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**
Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στην έννοια της παροχής νοσηλευτικής φροντίδας και στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων σύμφωνα με τις βασικές αρχές της Νοσηλευτικής. Κατά τη διάρκεια της ενότητας αναλύονται τα παθολογικά και χειρουργικά περιστατικά στον κλινικό χώρο, παρουσιάζεται η συμπτωματολογία τους και η κλινική τους εικόνα. Παρουσιάζεται η διαδικασία που ακολουθείται κατά την παραλαβή του/της ασθενούς, η φροντίδα που παρέχεται προεγχειρητικά, διεγχειρητικά και μετεγχειρητικά αλλά και οι πιθανές μετεγχειρητικές επιπλοκές του/της ασθενούς. Στο εργαστηριακό μέρος της ενότητας οι εκπαιδευόμενοι/ες εφαρμόζουν, υπό την εποπτεία του/της νοσηλευτή/τριας, βασικές δεξιότητες της νοσηλευτικής φροντίδας. Αυτές περιλαμβάνουν την περιποίηση τραυμάτων, τη ρινογαστρική διασωλήνωση, τον καθετηριασμό κύστεως, την περιποίηση στομίων και την περιποίηση του τραχειοστόμιου. Επίσης, αφορούν την οξυγονοθεραπεία με τη χρήση κατάλληλης μάσκας (ρινική κάνουλα, απλή μάσκα, venturi, μάσκα μη επανεισπνοής, μάσκα νεφελοποίησης), με σκοπό την εφαρμογή της νοσηλευτικής διεργασίας για την παροχή εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**
Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:
  - εφαρμόζουν τα κατάλληλα μέτρα πρόληψης για την αποφυγή της ανάπτυξης και διασποράς παθογόνων μικροοργανισμών στο πεδίο εργασίας τους, σύμφωνα με τους κανόνες αντισηψίας, απολύμανσης και αποστείρωσης,
  - εφαρμόζουν μέτρα για τη μείωση των νοσοκομειακών λοιμώξεων, σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιτροπής Νοσοκομειακών Λοιμώξεων,
  - επικοινωνούν με τον/την ασθενή με σκοπό τη μείωση του χειρουργικού στρες,

- συνεπικουρούν στον καθετηριασμό κύστεως με σκοπό τη λήψη δείγματος προς εξέταση,
  - συμμετέχουν στην αλλαγή και περιποίηση της κολοστομίας και της τραχειοστομίας,
  - λαμβάνουν τα ζωτικά σημεία, καταγράφοντάς τα σε σχετικό έντυπο σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες διαδικασίες,
  - καταγράφουν την εξέλιξη επούλωσης του χειρουργικού τραύματος στα αντίστοιχα προτυποποιημένα έντυπα,
  - συμμετέχουν στη σίτιση του/της ασθενούς με ρινογαστρικό καθετήρα,
  - εκτελούν τις ενδεδειγμένες οδηγίες κατά τη διάρκεια της διαδικασίας οξυγονοθεραπείας στους/στις ασθενείς,
  - συνεπικουρούν στη χορήγηση φαρμάκων (εισπνεόμενα, per os, υποδόρια, ενδομυϊκά),
  - ελέγχουν για τυχόν ανεπιθύμητες ενέργειες της φαρμακευτικής αγωγής, ενημερώνοντας άμεσα τον/την υπεύθυνο/η νοσηλεύτη/τρια.
  - ενθαρρύνουν τον/την ασθενή κατά την εισαγωγή του/της στο νοσηλευτικό τμήμα,
  - παροτρύνουν την έκφραση των συναισθημάτων των ασθενών, και
  - υιοθετούν τους κατάλληλους κανόνες αντισηψίας, απολύμανσης και αποστείρωσης.
- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Εργαστήριο (14), Σύνολο (14)

2.4. ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄

2.4.A. ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ - ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στις βασικές αρχές ηθικής και δεοντολογίας που διέπουν την άσκηση της νοσηλευτικής επιστήμης. Ο Κώδικας Νοσηλευτικής Δεοντολογίας περιλαμβάνει νοσηλευτικούς, νομικούς και κοινωνικούς κανόνες με σκοπό την ασφάλεια και προστασία των ασθενών. Η ενότητα πραγματεύεται την έννοια της ηθικής και δεοντολογίας, την ισότιμη παροχή νοσηλευτικής φροντίδας στους/στις ασθενείς, τον σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της διαφορετικότητας στην κουλτούρα, αλλά και τη διαχείριση δεοντολογικών αποφάσεων που αφορούν τη νοσηλευτική φροντίδα του/της ασθενούς. Αναλύονται στοιχεία σχετικά με τη νομοθεσία που διέπει τους/τις επαγγελματίες υγείας και την επαγγελματική ευθύνη. Επίσης, αναφέρονται οι φορείς της επαγγελματικής εκπροσώπησης και τα θεσμοθετημένα όργανά της. Η ενότητα πραγματεύεται φιλοσοφικές/ηθικές θεωρίες στον χώρο της υγείας και δεοντολογικούς κώδικες σε διεθνές και εθνικό επίπεδο. Επισημαίνονται τόσο οι ανάγκες και τα δικαιώματα του/της ασθενούς όσο και οι νομικές ευθύνες και τα δικαιώματα του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού. Οι εκπαιδευόμενοι/ες στην ενότητα αυτή έρχονται σε επαφή με βασικές έννοιες που στοχεύουν στη διαμόρφωση συμπεριφορών και στάσεων

απέναντι σε ηθικά και δεοντολογικά ζητήματα που αφορούν την ολιστική φροντίδα του/της ασθενούς.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- αποδέχονται τους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,
- τηρούν το νοσηλευτικό απόρρητο και τις εμπιστευτικές πληροφορίες που αφορούν την οντότητα του/της ασθενούς,
- διακρίνουν και εφαρμόζουν τα επαγγελματικά δικαιώματα των βοηθών νοσηλευτών/τριών στην Ελλάδα,
- αναγνωρίζουν τα δικαιώματα των ασθενών αλλά και τις υποχρεώσεις των βοηθών νοσηλευτών/τριών,
- αναγνωρίζουν τα ηθικά διλήμματα που προκύπτουν κατά την εκτέλεση της νοσηλευτικής φροντίδας στον/στην ασθενή,
- επισημαίνουν τις ευθύνες κατά την άσκηση του επαγγέλματος,
- συνεργάζονται αρμονικά με τη διεπιστημονική ομάδα για την αποφυγή πιθανών συγκρούσεων,
- εφαρμόζουν τις βασικές αρχές νοσηλευτικής δεοντολογίας σε όλα τα επίπεδα της φροντίδας του/της ασθενούς,
- υπερασπίζονται την ασφάλεια και την προστασία του/της ασθενούς κατά την είσοδο και παραμονή του/της στο νοσοκομείο,
- σχεδιάζουν το κατάλληλο θεραπευτικό περιβάλλον για την ταχύτερη ανάρρωση του/της ασθενούς,
- υπερασπίζονται τον σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας του/της ασθενούς,
- υιοθετούν τους κατάλληλους τρόπους ενθάρρυνσης της ελεύθερης έκφρασης των συναισθημάτων των ασθενών,
- ενθαρρύνουν τον/την ασθενή να εκφράσει τους προβληματισμούς του/της κατά την παραμονή του/της στο νοσοκομείο,
- επικοινωνούν με τον/την ασθενή, τηρώντας την αρχή της εχεμύθειας και εφαρμόζοντας τον κώδικα νοσηλευτικής δεοντολογίας, και
- δημιουργούν την κατάλληλη θεραπευτική σχέση, σεβόμενοι τις θρησκευτικές και πολιτισμικές αξίες του ατόμου.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2)

2.4.B. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στις βασικές αρχές υποστήριξης της ζωής, με σκοπό να αντιμετωπίσουν με επιτυχία επικίνδυνες και απειλητικές καταστάσεις για τη ζωή του/της ασθενούς. Η ενότητα πραγματεύεται τις βασικές αρχές για την άμεση αντιμετώπιση του/της ασθενούς στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών (ΤΕΠ) και στις Μονάδες Εντατικής

Θεραπείας (ΜΕΘ). Παρέχονται εξειδικευμένες γνώσεις για την παροχή πρώτων βοηθειών σε επείγουσες καταστάσεις, στην παροχή Βασικής Καρδιοπνευμονικής Αναζωογόνησης (ΚΑΡΠΑ), στην αντιμετώπιση της πνιγμονής, του πνιγμού, σε αναφυλακτικό σοκ και σε δεξιότητες χρήσης και τοποθέτησης αεραγωγού για άμεσο αερισμό. Στο εργαστηριακό μέρος της ενότητας οι εκπαιδευόμενοι/ες χρησιμοποιούν προπλάσματα και εξοικειώνονται στην αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών εφαρμόζοντας τα βασικά πρωτόκολλα της Καρδιοπνευμονικής Αναζωογόνησης (ΚΑΡΠΑ) και τη χρήση του αυτόματου εξωτερικού απινιδωτή. Επιπλέον, εφαρμόζουν τεχνικές ακινητοποίησης καταγμάτων ή άλλων ορθοπεδικών κακώσεων, δεξιότητες και τη διαχείριση πολυτραυματία, την επείγουσα αντιμετώπιση δηλητηριάσεων, εγκαυμάτων, νυγμών και δηγμάτων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- καθοδηγούν τους/τις ασθενείς που προσέρχονται στην υγειονομική μονάδα, τηρώντας τα ενδεδειγμένα πρωτόκολλα αντιμετώπισης επειγουσών καταστάσεων,
- εφαρμόζουν τον αλγόριθμο της Καρδιοπνευμονικής Αναζωογόνησης (ΚΑΡΠΑ), σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης,
- εφαρμόζουν την τεχνική ρινικού επιπωματισμού, σύμφωνα με τις οδηγίες αντιμετώπισης της ρινορραγίας,
- υποστηρίζουν την ομάδα υγείας στη διαδικασία της ενδοτραχειακής διασωλήνωσης, εφοδιάζοντας με τον κατάλληλο εξοπλισμό/υλικά το τροχήλατο ανάνηψης,
- ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ των μελών της διεπιστημονικής ομάδας,
- υποστηρίζουν τη διεπιστημονική ομάδα στις επείγουσες καταστάσεις που προκύπτουν καθ' όλη τη διάρκεια νοσηλείας του/της ασθενούς,
- οργανώνουν το τροχήλατο αντιμετώπισης επειγουσών καταστάσεων, βάσει των κατευθυντήριων οδηγιών,
- εφοδιάζουν με τον κατάλληλο εξοπλισμό/υλικά το τροχήλατο αντιμετώπισης επειγουσών καταστάσεων, συνεπικουρώντας στη διαδικασία των γαστρικών πλύσεων,
- εφαρμόζουν απόφραξη του αεραγωγού από ξένο σώμα (πνιγμονή), με χειρισμό Heimlich, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης,
- αναγνωρίζουν τις καταστάσεις πνιγμού (ατελούς ή μη) συμμετέχοντας στη διαδικασία ανάνηψης, με την καθοδήγηση των νοσηλευτών/τριών,
- αντιμετωπίζουν τραύματα από δήγματα ζώων και νυγμούς εντόμων, εφαρμόζοντας τις οδηγίες πρώτων βοηθειών,
- εντοπίζουν τα συμπτώματα των αλλεργικών αντιδράσεων και του αναφυλακτικού σοκ, ενημερώνοντας τον/τη νοσηλευτή/τρια για την άμεση αντιμετώπιση σύμφωνα με το σχετικό πρωτόκολλο,

- αναγνωρίζουν καταστάσεις δηλητηρίασης, συμμετέχοντας στη διαδικασία αντιμετώπισης σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες,
- αντιμετωπίζουν καταστάσεις απώλειας της συνείδησης, εφαρμόζοντας τις ενδεδειγμένες πρώτες βοήθειες,
- επιμελούνται επείγουσες μυοσκελετικές κακώσεις, εφαρμόζοντας μέτρα ανακούφισης, σύμφωνα με τα ισχύοντα ορθοπεδικά πρωτόκολλα,
- φροντίζουν επικουρικά με την ομάδα επείγουσας παρέμβασης πολυτραυματίες, με ή χωρίς κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις, εφαρμόζοντας τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες, και
- συμμετέχουν στην αντιμετώπιση επειγουσών και απειλητικών για τη ζωή καταστάσεων σύμφωνα με τα πρωτόκολλα.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4)

2.4.Γ. ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων και των δεξιοτήτων που απέκτησαν στον κλινικό χώρο του νοσοκομείου και ειδικότερα στο χειρουργείο, στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών (ΤΕΠ) και στα Τακτικά Εξωτερικά Ιατρεία (ΤΕΙ). Οι εκπαιδευόμενοι/ες στην ενότητα αυτή, χρησιμοποιώντας τις γνώσεις και τις δεξιότητες που αποκόμισαν στη θεωρητική και εργαστηριακή εκπαίδευσή τους, θα αναπτύξουν δεξιότητες στον χειρισμό του αποστειρωμένου/άσηπτου υλικού, θα παρακολουθήσουν διάφορες χειρουργικές επεμβάσεις, ενώ παράλληλα θα εφαρμόσουν τις βασικές αρχές νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με επείγοντα παθολογικά και χειρουργικά νοσήματα στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών και στα Τακτικά Εξωτερικά Ιατρεία.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- λαμβάνουν τα ζωτικά σημεία του/της ασθενούς καταγράφοντάς τα σε σχετικό έντυπο σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες διαδικασίες,
- εκτιμούν το ηλεκτροεγκεφαλογράφημα του/της ασθενούς,
- συνεπικουρούν στην κλινική ιατρική εξέταση στο ΤΕΠ και στα ΤΕΙ,
- συμμετέχουν στην προετοιμασία των ασθενών για παρακλινικές εξετάσεις,
- συμμετέχουν στη διαδικασία υποδοχής ασθενούς στο ΤΕΠ,
- καθοδηγούν τους/τις ασθενείς που προσέρχονται στο ΤΕΠ και στα ΤΕΙ,
- συμμετέχουν στην παραλαβή του/της χειρουργημένου/ης ασθενούς στο χειρουργικό τμήμα,
- φροντίζουν την προετοιμασία του υλικού για αποστείρωση,

- βοηθούν στην τοποθέτηση και αφαίρεση ταινιών και ναρθήκων γύψου,
- εκτελούν χειρουργικό πλύσιμο χεριών με σκοπό την πρόληψη μετάδοσης των λοιμώξεων,
- υιοθετούν δεξιότητες για τον χειρισμό του αποστειρωμένου/άσηπτου υλικού,
- αναγνωρίζουν τα έντυπα που συνοδεύουν τον/την ασθενή κατά την υποδοχή στο χειρουργείο,
- επιμελούνται τη χειρουργική αίθουσα, τη χειρουργική κλίνη και το χειρουργικό τραπέζι,
- συνοδεύουν τον/την ασθενή για την προετοιμασία της αναισθησίας στη χειρουργική αίθουσα,
- συνεργάζονται με τον/τη νοσηλεύτη/τρια κυκλοφορίας για τον χειρισμό του άσηπτου υλικού κατά τη διάρκεια της χειρουργικής επέμβασης, και
- ενθαρρύνουν τον/την ασθενή κατά τη διάρκεια παραμονής του/της στην αίθουσα ανάνηψης.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Εργαστήριο (16), Σύνολο (16)

Γ2 – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. Αναγκαίος και επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

1.1. Θεωρητική κατάρτιση

Αναγκαίος εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

Τα εποπτικά μέσα διδασκαλίας και ο απαραίτητος υλικοτεχνικός εξοπλισμός που απαιτείται για τα θεωρητικά μαθήματα συνίστανται στα ακόλουθα:

- Έδρα εκπαιδευτή/τριας
- Γραφείο/καρεκλοθρανίο για κάθε εκπαιδευόμενο/η
- Πίνακας κιμωλίας ή μαρκαδόρου
- Βιντεοπροβολέας (projector) (τεχνολογία προβολής: LCD/LED)
- Ηλεκτρονικός υπολογιστής

Επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

- Διαδραστικός πίνακας

1.2. Εργαστήρια²

Αναγκαίος εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

Ο εργαστηριακός χώρος πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές που εξασφαλίζουν την ασφάλεια και την υγεία των εκπαιδευομένων και να διαθέτει όλα τα απαραίτητα μέτρα και μέσα προστασίας για την υλοποίηση των εργαστηριακών ασκήσεων. Επιπλέον, να διαθέτει τα κατάλληλα συστήματα πυρόσβεσης και να υπάρχει πρόνοια για την παροχή πρώτων βοηθειών σε περίπτωση ατυχήματος. Ο αναγκαίος εξοπλισμός για την αποτελεσματική τέλεση των εργαστηριακών μαθημάτων περιλαμβάνει:

Πάγιος εργαστηριακός εξοπλισμός

- Νοσοκομειακός εξοπλισμός
- Ιατροτεχνολογικός εξοπλισμός, όργανα και ιατρικές συσκευές (αναλογικό σφυγμομανόμετρο, στηθοσκόπιο, οξύμετρο, λαβίδες, κλίβανος κ.ά.)
- Εξοπλισμός οξυγονοθεραπείας
- Σκελετός και προπλάσματα ανθρωπίνου σώματος (νοσηλείας, ενέσεων, διασωλήνωσης, Καρδιοπνευμονικής Αναζωογόνησης [ΚΑΡΠΑ] κ.ά.)

---

² Για την αναλυτική περιγραφή του εξοπλισμού των εργαστηρίων, βλ. Παράρτημα Β'.

- Μέσα ατομικής προστασίας (προσωπίδα, γυαλιά, ποδονάρια, ρόμπα, μάσκα, γάντια, σκουφί, πλήρη προστατευτική ενδυμασία υγειονομικού προσωπικού για SARS COV 2),
- Εξοπλισμός πρώτων βοηθειών,
- Βοηθήματα μπάνιου, σίτισης και ατομικής φροντίδας, και
- Ξενοδοχειακός εξοπλισμός

Αναλώσιμος υγειονομικός εξοπλισμός

- Φλεβοκαθετήρες
- Οροί και αμπούλες διαλυμάτων
- Συσκευές ορών απλές και μικροσταγόνων
- Συσκευές χορήγησης/μετάγγισης αίματος
- Γάζες, βαμβάκι, γυψοταινίες, επιδεσμικό υλικό
- Χαρτί, θήκες και δείκτες αποστείρωσης
- Φαρμακευτικά σκευάσματα (tabl, flacon, sirop, supp)
- Καθετήρες αναρρόφησης και κύστεως
- Αντισηπτικά, απολυμαντικά, οινόπνευμα
- Μάσκα Ambu ενηλίκων και παιδών
- Μάσκες O₂ (Venturi, γυαλάκια O₂, νεφελοποίησης)
- Αεραγωγοί
- Σύριγγες
- Γάντια
- Επιθέματα τραυμάτων
- Επιθέματα κατακλίσεων

Επιθυμητός εξοπλισμός και μέσα διδασκαλίας

- Πρόπλασμα βρέφους φυσικού μεγέθους για εκπαίδευση στην ΚΑΡΠΑ
- Monitor αιμοδυναμικής παρακολούθησης ασθενούς
- Λαρυγγοσκόπιο
- Αυτόματος εξωτερικός απινιδιστής

2. Διδακτική μεθοδολογία

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών συναντήσεων, αξιοποιείται η συμμετοχική ή/και βιωματική διδασκαλία. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης τις βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων αλλά και τη σύνδεση της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας, η εκπαίδευση έχει ένα διπλό σημείο αναφοράς: την ενεργή ανταπόκριση στις μαθησιακές ανάγκες της συγκεκριμένης κάθε φορά ομάδας εκπαιδευομένων, με άξονα προσανατολισμού τις ανάγκες που προκύπτουν στο περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ο/Η εκπαιδευτής/τρια οργανώνει και καθοδηγεί την εκπαιδευτική πράξη, επιλύει τυχόν ανακύπτοντα προβλήματα, υποστηρίζει, ανατροφοδοτεί και ενδυναμώνει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες. Διαμεσολαβεί, διευκολύνει και ενισχύει τη

διαδικασία μάθησης, σε ομαδικό και σε ατομικό επίπεδο, συνδέοντας την κατάρτιση με τον κόσμο της εργασίας.

Η συμμετοχική και βιωματική εκπαίδευση διαμορφώνει ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης και ενισχύει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτή/τριας και εκπαιδευομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν αντιληπτές αλλά και να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία οι ανάγκες, οι ιδιαιτερότητες, οι δυνατότητες, οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι εμπειρίες της συγκεκριμένης ομάδας των καταρτιζομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν πρακτικές και ρεαλιστικές συνδέσεις με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Η χρήση σύντομων εμπλουτισμένων εισηγήσεων και η συχνή εφαρμογή συμμετοχικών εκπαιδευτικών τεχνικών και μέσων υποστηρίζουν ένα αλληλεπιδραστικό περιβάλλον μάθησης. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η ενίσχυση της συμμετοχής των καταρτιζομένων υποβοηθείται ενεργά με την αξιοποίηση απλών τεχνικών, όπως ο καταιγισμός ιδεών, οι ερωτήσεις-απαντήσεις ή η συζήτηση, οι ατομικές ή/και ομαδικές ασκήσεις εφαρμογής ή επίλυσης προβλήματος, η προσομοίωση, η εργασία σε ομάδες, οι μελέτες περίπτωσης. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τις παραπάνω ή ανάλογες εκπαιδευτικές τεχνικές αντλούν τα θέματά τους μέσα από τη θεματολογία της κάθε μαθησιακής ενότητας, καθώς και από τα σχετικά ζητήματα που συνδέονται με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας.

Η εκπαίδευση σε συγκεκριμένες –ατομικές ή/και ομαδικές– δραστηριότητες μέσα στην τάξη και στα εργαστήρια προετοιμάζει τα μέλη της ομάδας για τη συμμετοχή τους στην πρακτική άσκηση/μαθητεία. Η σταδιακή εξειδίκευση της γνώσης, η ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων/ικανοτήτων, καθώς και η καλλιέργεια κατάλληλων στάσεων και συμπεριφορών σε ζητήματα που αφορούν την απασχόληση στην ειδικότητα, προετοιμάζουν τη συγκεκριμένη κάθε φορά ομάδα εκπαιδευομένων για τα επόμενα βήματα. Το πρόγραμμα κατάρτισης συνδυάζει την απόκτηση θεωρητικών γνώσεων με την ανάπτυξη αναγκαίων πρακτικών δεξιοτήτων για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος.

Σε ανάλογη κατεύθυνση, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας δίνεται και η δυνατότητα ανάπτυξης διαθεματικών προγραμμάτων/σχεδίων δραστηριοτήτων («project»), με σύγχρονη εφαρμογή διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και θεματικών. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση και να συμπεριλαμβάνουν, ενδεικτικά, επισκέψεις σε χώρους εργασίας και εγκαταστάσεις παραγωγής, συναντήσεις με έμπειρους/ες επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου παραγωγικού τομέα και κλάδου, υλοποίηση ομαδικών εργασιών με συνδυασμό διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και υπό την καθοδήγηση ομάδας εκπαιδευτών/τριών ή ακόμη και δημιουργία ομάδων εκπαιδευομένων με στόχο την αμοιβαία άσκηση, μελέτη και αλληλοδιδασκαλία. Το σύνολο των παραπάνω δραστηριοτήτων μπορεί να αξιοποιηθεί και αυτόνομα – ανεξάρτητα δηλαδή από την υλοποίηση ενός συνολικότερου project.

3. Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης

Για την προστασία των καταρτιζομένων, τόσο στο πλαίσιο της αίθουσας διδασκαλίας και των εργαστηριακών χώρων στο ΙΕΚ όσο και στο πλαίσιο των επιχειρήσεων για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας, τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις για τους κανόνες υγείας και ασφάλειας στην ειδικότητα και στο επάγγελμα αλλά και ευρύτερα όπως προβλέπονται ιδίως από:

- Τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. Ν.3850/2010), όπως ισχύει.
- Τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ 59/Δ'/3-02-89), όπως ισχύει.
- Τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318/Β'/2015), όπως ισχύει.
- Το αρ.2 της υπ. αριθμ. 139931/Κ1 ΚΥΑ «Πρακτική Άσκηση ή Μαθητεία καταρτιζομένων ΙΕΚ» (ΦΕΚ 1953 Β'/2015).
- Το ΦΕΚ 3938/Β'/26-8-2021, κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484 με θέμα την «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων», όπως ισχύει.
- Το ΦΕΚ 4146/Β'/9-9-2021, κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3, με θέμα το «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας», όπως ισχύει.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας καθώς και ο σχετικός αναγκαίος εξοπλισμός για τις συνθήκες άσκησης της ειδικότητας:

3.1. Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας

Οι βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες στην ειδικότητα «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» καθ' όλη τη διάρκεια της φοίτησής τους συνοψίζονται στην εφαρμογή των κάτωθι αρχών:

- Στους/στις εκπαιδευόμενους/ες πρέπει να παρέχονται άρτιες συνθήκες για την εκπαίδευσή τους στους χώρους του ΣΑΕΚ ή στους χώρους της εργαστηριακής και πρακτικής τους άσκησης. Να διατίθεται ο απαραίτητος εξοπλισμός, να προσφέρονται όλα τα απαραίτητα μέσα ατομικής προστασίας, να διενεργούνται δωρεάν οι ενδεδειγμένες προληπτικές πράξεις (εμβολιασμοί, διαγνωστικές εξετάσεις κ.ά.) και να διεξάγονται σχετικά εκπαιδευτικά προγράμματα.
- Οι εκπαιδευόμενοι/ες οφείλουν να τηρούν τους κανόνες υγείας και ασφάλειας, όπως αυτοί προβλέπονται από τον φορέα στον οποίο εκτελούν την εργαστηριακή ή πρακτική άσκησή τους (μέτρα υγιεινής, διαχείριση αποβλήτων, χειρισμός ασθενών και φορτίων, συμμόρφωση με το συνιστώμενο πρόγραμμα εμβολιασμών κ.ά.).
- Σε περίπτωση ατυχήματος ή νοσήματος κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας θα πρέπει να ενημερώνονται οι αρμόδιοι φορείς και να ακολουθούνται όλες τις προβλεπόμενες ενέργειες.

3.2. Μέσα ατομικής προστασίας

- Κατάλληλη ένδυση με νοσηλευτική στολή (μπλούζα και παντελόνι).
- Προστατευτική ρόμπα ή ποδιά ή κουστούμι ή ολόσωμη φόρμα μίας χρήσεως, που χρησιμοποιείται επιπροσθέτως της καθημερινής νοσηλευτικής στολής.
- Ιατρικά γάντια μίας χρήσεως (λάτεξ ή βινυλίου ή νιτριλίου).
- Μάσκες ιατρικής χρήσεως (απλές χειρουργικές, FFP2 και FFP3, ανάλογα με το είδος έκθεσης).
- Γυαλιά ή ασπίδες προσώπου για οφθαλμική προστασία.
- Αποφυγή ρολογιών χειρός και κοσμημάτων.
- Ανάλογη κόμμωση για τα μακριά μαλλιά (δεμένα μαλλιά).

***Μέρος Δ' - ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ***

1. Ο Θεσμός της πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση συνδέεται άρρηκτα με τη θεωρητική κατάρτιση, αφού κατά τη διάρκειά της οι πρακτικά ασκούμενοι/ες ανακαλούν τη θεωρητική και εργαστηριακή γνώση για να την εφαρμόσουν στην πράξη και να αντεπεξέλθουν στις εργασίες που τους ανατίθενται. Καλούνται να αναλάβουν συγκεκριμένα καθήκοντα και να δώσουν λύση σε πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν, υπό την εποπτεία των εκπαιδευτών/τριών. Έτσι, ο θεσμός της πρακτικής άσκησης στοχεύει στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων σχετικών με την ειδικότητα, στην ενίσχυση της επαφής με τον εργασιακό χώρο και στην προετοιμασία των εκπαιδευομένων για την παραγωγική διαδικασία – μέσω της απόκτησης εμπειριών ιδιαίτερα χρήσιμων για τη μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία.

Αναλυτικότερα, η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες των ΣΑΕΚ και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (άρθρο 27 του Ν. 4763/2020 για το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης).

Στη συνέχεια, αναφέρονται χρήσιμες πληροφορίες για τον θεσμό της πρακτικής άσκησης, όπως περιγράφονται στη σχετική νομοθεσία, και που αφορούν τις βασικές προϋποθέσεις, τον τρόπο και τους όρους υλοποίησής της.

Διάρκεια πρακτικής άσκησης

Η συνολική διάρκεια της περιόδου πρακτικής άσκησης είναι εννιακόσιες εξήντα (960) ώρες. Οι ώρες πρακτικής ανά ημέρα καθορίζονται σε τέσσερις (4) έως οκτώ (8), ανάλογα με τη φύση και το αντικείμενο της ειδικότητας κατάρτισης του/της ασκούμενου/ης. Δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.

Η περίοδος της πρακτικής άσκησης της ειδικότητας ειδικότητας «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» μπορεί να είναι συνεχιζόμενη ή τμηματική, ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης του τέταρτου (4ου) εξαμήνου, και πρέπει να ολοκληρωθεί εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από τη λήξη του τελευταίου εξαμήνου θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης.

Όροι υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση δύναται να πραγματοποιείται σε θέσεις που προσφέρονται από φυσικά πρόσωπα, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, δημόσιες υπηρεσίες, ΟΤΑ α' και β' βαθμού και επιχειρήσεις. Εξαιρούνται οι φορείς:

- α) Προσωρινής απασχόλησης
- β) Τα νυχτερινά κέντρα
- γ) Παροχής καθαριότητας και φύλαξης
- δ) Τα πρακτορεία τυχερών παιχνιδιών

ε) Κάθε επιχείρηση στην οποία δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εκπαίδευσης από τον αρμόδιο φορέα.

Ο/Η εκπαιδευόμενος/η του ΣΑΕΚ, προκειμένου να πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση, υπογράφει ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης με τον/την εργοδότη/τρια, η οποία θεωρείται από το ΣΑΕΚ φοίτησης. Η ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης δεν συνιστά σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

Βασικός συντελεστής για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης είναι και ο/η εκπαιδευτής/τρια της επιχείρησης ή υπηρεσίας ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την παρακολούθηση και υποστήριξη των ασκούμενων. Σε αυτή την κατεύθυνση ο/η εργοδότης/τρια ορίζει έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/η ως «εκπαιδευτή/τρια στον χώρο εργασίας» ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας και την παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκούμενου/ης.

Η παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκούμενου/ης γίνεται μέσω του βιβλίου πρακτικής άσκησης. Αναλυτικότερα, σε αυτό καταγράφει ο/η ίδιος/α πρακτικά ασκούμενος/η κατά εβδομάδα τις εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκε, καθώς και περιγράφει συνοπτικά τα καθήκοντα που του/της ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης. Κάθε εβδομαδιαία καταχώρηση ελέγχεται και υπογράφεται από τον/την εκπαιδευτή/τρια στον χώρο εργασίας.

2. Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/η

2.1. Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Για την έναρξη της πρακτικής άσκησης στην ειδικότητα «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας», οι εκπαιδευόμενοι/ες πρέπει να έχουν συμπληρώσει το τέταρτο (4ο) εξάμηνο φοίτησης στα ΣΑΕΚ. Στην περίπτωση αυτή, μπορούν πια να τοποθετηθούν σε θέση πρακτικής της ειδικότητάς τους.

2.2. Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/ης

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση ενός προγράμματος πρακτικής άσκησης είναι η γνώση και η εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων κάθε εμπλεκόμενου μέλους, όπως ορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Στη συνέχεια, παρατίθενται κάποια δικαιώματα και υποχρεώσεις των πρακτικά ασκούμενων.

➤ Δικαιώματα πρακτικά ασκούμενων

1. Τμηματική ή συνεχόμενη υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.
2. Δυνατότητα αποζημίωσης η οποία ορίζεται στο 80% του νόμιμου, νομοθετημένου κατώτατου ορίου του ημερομισθίου του/της ανειδίκευτου/ης εργάτη/τριας, ή όπως αυτό διαμορφώνεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ή αναλογικά εάν η ημερήσια διάρκεια της πρακτικής είναι μικρότερη των οκτώ (8) ωρών. Η αποζημίωση καταβάλλεται στον/στην πρακτικά ασκούμενο/η μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης. Σε περίπτωση μη δυνατότητας χρηματοδότησης της αποζημίωσης της πρακτικής άσκησης, δεν υφίσταται η υποχρέωση αποζημίωσής της, παρά μόνο η υποχρέωση του/της εργοδότη/τριας να αποδίδει τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές.
3. Υπαγωγή στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) για τον κλάδο του ατυχήματος. Για την ασφάλισή του/της καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από την παρ. 1 του άρθρου 10 του Ν. 2217/1994 (Α' 83) ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες βαρύνουν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο (εργοδότης/τρια) στο οποίο υλοποιείται η πρακτική άσκηση.
4. Δικαίωμα αναφοράς στο ΣΑΕΚ της μη τήρησης των όρων πρακτικής άσκησης.
5. Δικαίωμα διακοπής πρακτικής άσκησης βάσει τεκμηρίωσης και σχετική δήλωση στο ΣΑΕΚ εποπτείας.
6. Αλλαγή εργοδότη/τριας, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος.
7. Οι πρακτικά ασκούμενοι/ες δεν απασχολούνται την Κυριακή και τις επίσημες αργίες.

➤ Υποχρεώσεις πρακτικά ασκούμενων

1. Τήρηση του ημερήσιου ωραρίου πρακτικής άσκησης, όπως ορίζεται στην ειδική σύμβαση.
2. Τήρηση των όρων υγείας και ασφάλειας του/της εργοδότη/τριας.
3. Σεβασμός της κινητής και ακίνητης περιουσίας του/της εργοδότη/τριας.
4. Αρμονική συνεργασία με τα στελέχη του/της εργοδότη/τριας.
5. Προσκόμιση –όπου απαιτείται– όλων των απαραίτητων ιατρικών βεβαιώσεων για την εξάσκηση του επαγγέλματος.
6. Προσκόμιση στο ΣΑΕΚ των απαραίτητων δικαιολογητικών, πριν την έναρξη και μετά τη λήξη της πρακτικής άσκησης αλλά και σε περίπτωση διακοπής της.
7. Ενημέρωση, σε περίπτωση απουσίας του/της ασκούμενου/ης, της επιχείρησης και του ΣΑΕΚ εποπτείας.
8. Τήρηση βιβλίου πρακτικής άσκησης, το οποίο διατίθεται από το ΣΑΕΚ και στο οποίο αναγράφονται από τους/τις ασκούμενους/ες κατά εβδομάδα οι εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκαν και περιγράφονται συνοπτικά τα καθήκοντα που τους ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης.
9. Προσκόμιση στο τέλος κάθε μήνα στο ΣΑΕΚ φοίτησης ή εποπτείας της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης για έλεγχο.
10. Υποβολή, μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης, του βιβλίου πρακτικής άσκησης στο ΣΑΕΚ φοίτησης, συμπληρωμένου με τις εβδομαδιαίες εκθέσεις, τον χρόνο και το αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας, και την επίδοση του/της πρακτικά ασκούμενου/ης. **Υποβολή του εντύπου λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) της πρακτικής άσκησης, συμπληρωμένου, υπογεγραμμένου και σφραγισμένου από τον/την εργοδότη/τρια-νόμιμο/η εκπρόσωπο του φορέα απασχόλησης στο οποίο βεβαιώνεται ότι ο/η εκπαιδευόμενος/η πραγματοποίησε την πρακτική άσκηση στην επιχείρηση/οργανισμό, καθώς και το χρονικό διάστημα αυτής.**
11. Άμεση ενημέρωση του ΣΑΕΚ φοίτησης από τον/την πρακτικά ασκούμενο/η σε περίπτωση διακοπής της πρακτικής άσκησης και προσκόμιση του βιβλίου πρακτικής και του εντύπου της λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) με τις ημέρες πρακτικής άσκησης που έχουν πραγματοποιηθεί. Για να συνεχίσει ο/η εκπαιδευόμενος/η την πρακτική άσκηση για το υπόλοιπο του προβλεπόμενου διαστήματος στον ίδιο ή σε άλλο φορέα απασχόλησης (εργοδότη/τρια), θα πρέπει να ακολουθηθεί εκ νέου η διαδικασία έναρξης πρακτικής. **Αν η διακοπή της πρακτικής άσκησης γίνει από τον/την εργοδότη/τρια τότε οφείλει ο/η τελευταίος/α να ενημερώσει άμεσα το ΣΑΕΚ φοίτησης του/της πρακτικά ασκούμενου/ης.**

2.3. Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Κάθε πρακτικά ασκούμενος/η πραγματοποιεί την πρακτική άσκηση σε τμήματα των φορέων απασχόλησης αντίστοιχα με την ειδικότητά του/της, με την εποπτεία υπεύθυνου/ης του φορέα, ειδικότητας αντίστοιχης με το αντικείμενο κατάρτισής του/της.

Ειδικότερα, στην ειδικότητα «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» οι εκπαιδευόμενοι/ες πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σε τομείς που σχετίζονται

με την παροχή φροντίδας υγείας σε φορείς όπως δημόσια νοσοκομεία (πανεπιστημιακά, γενικά, ειδικά, ψυχιατρικά), κέντρα υγείας, ιδιωτικές κλινικές και θεραπευτήρια, Κέντρα Αποκατάστασης και Αποθεραπείας, δομές κοινωνικής πρόνοιας, Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης, κέντρα φροντίδας ατόμων με ειδικές ανάγκες και θεραπευτήρια χρόνιων παθήσεων ως Βοηθοί Νοσηλευτή/τριας.

3. Οδηγίες για τους/τις εργοδότες/τριες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης

Οι εργοδότες/τριες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις και να λαμβάνουν υπόψη τους κάποια δεδομένα με γνώμονα τη διασφάλιση της ποιότητας της πρακτικής άσκησης αλλά και τη διευκόλυνση του εκπαιδευτικού έργου. Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω:

- Παροχή άρτιων συνθηκών για την εκπαίδευση στον χώρο εργασίας, διάθεση κατάλληλων εγκαταστάσεων, μέσων και εξοπλισμού, ορισμός υπεύθυνου/ης εκπαιδευτή/τριας για τους εκπαιδευόμενους/ες.
- Τήρηση συνθηκών υγείας και ασφάλειας εργαζομένων και παροχή όλων των απαραίτητων ατομικών μέσων προστασίας κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.
- Ενημέρωση των πρακτικά ασκούμενων για τις δραστηριότητες, τα αντικείμενα και τους τομείς της εργασίας και διευκόλυνση της ομαλής ένταξής τους στο εργασιακό περιβάλλον.
- Συμβολή στην απόκτηση προσωπικών δεξιοτήτων και στη διαμόρφωση εργασιακής κουλτούρας στους/στις πρακτικά ασκούμενους/ες.
- Τήρηση των όρων της σύμβασης πρακτικής άσκησης και στόχευση στα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης όπως αυτά ορίζονται στον Οδηγό Κατάρτισης της ειδικότητας.
- Απαγόρευση υπέρβασης του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.
- Απαγόρευση πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης νυχτερινές ώρες (22:00-06:00), την Κυριακή και στις επίσημες αργίες.
- Συμπλήρωση και καταχώριση του ειδικού εντύπου «Ε3.5. Αναγγελία έναρξης/μεταβολών πρακτικής άσκησης» σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του αρμόδιου Υπουργείου, την έναρξη της πρακτικής άσκησης και τη λήξη αυτής για κάθε πρακτικά ασκούμενο/η. Οι εργοδότες/τριες του δημοσίου υποχρεούνται επιπλέον να καταχωρίζουν το απογραφικό δελτίο κάθε πρακτικά ασκούμενου/ης στο Μητρώο Μισθοδοτούμενων Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Τα ανωτέρω έγγραφα τηρούνται στο αρχείο εργοδότη/τριας, ώστε να είναι διαθέσιμα σε περίπτωση ελέγχου.
- Ο ανώτατος αριθμός πρακτικά ασκούμενων ανά εργοδότη/τρια εξαρτάται από τον αριθμό των εργαζομένων, όπως αυτός παρουσιάζεται στην ετήσια κατάσταση προσωπικού προς την Επιθεώρηση Εργασίας. Ειδικότερα:

- α) Οι ατομικές επιχειρήσεις, χωρίς κανέναν εργαζόμενο/η, μπορούν να δέχονται έναν/μία (1) πρακτικά ασκούμενο/η
- β) Οι εργοδότες/τριες που απασχολούν 1-10 άτομα μπορούν να προσφέρουν θέσεις πρακτικής άσκησης που αντιστοιχούν στο 25% (1-2 άτομα) των εργαζόμενων εξαρτημένης εργασίας. Ειδικότερα για εργοδότες που απασχολούν 1-5 άτομα το αποτέλεσμα της ποσόστωσης στρογγυλοποιείται προς τα κάτω, ενώ για εργοδότες που απασχολούν από 6-10 άτομα τα αποτελέσματα της ποσόστωσης στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω.
- γ) Οι εργοδότες/τριες που απασχολούν από 10 και πάνω εργαζόμενους/ες μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζόμενων εξαρτημένης εργασίας, με ανώτατο όριο τα 40 άτομα σε κάθε περίπτωση.
- δ) Οι εργοδότες/τριες που απασχολούν πάνω 250 εργαζόμενους/ες μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζόμενων εξαρτημένης εργασίας ανά υποκατάστημα, με ανώτατο όριο τα 40 άτομα σε κάθε περίπτωση, αν ο αριθμός που προκύπτει από την ποσόστωση είναι μεγαλύτερος. Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου τα οποία δεν διαθέτουν υποκαταστήματα μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των υπαλλήλων τους.
- Σε περίπτωση που ο/η εργοδότης/τρια παρέχει παράλληλα θέσεις μαθητείας ή πρακτικής άσκησης άλλων εκπαιδευτικών βαθμίδων τα ανωτέρω ποσοστά λειτουργούν σωρευτικά.

4. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/τριας της πρακτικής άσκησης

Ο/Η εργοδότης/τρια της επιχείρησης που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης ορίζει ένα έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/η ως «εκπαιδευτή/τρια στον χώρο εργασίας», ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου των εκπαιδευόμενων και την ανατροφοδότηση των υπεύθυνων εκπαιδευτών στην εκπαιδευτική δομή.

Αναλυτικότερα, ο/η εκπαιδευτής/τρια είναι το συνδεδετικό πρόσωπο του/της εργοδότη/τριας της επιχείρησης με την εκπαιδευτική δομή (ΣΑΕΚ) και, κατά συνέπεια, έχει συνεχή συνεργασία με αυτήν. Επιπλέον, ο ρόλος αφορά στην παροχή συμβουλών, πληροφοριών ή καθοδήγησης, καθώς πρόκειται για ένα άτομο με χρήσιμη εμπειρία, δεξιότητες και εξειδίκευση το οποίο υποστηρίζει την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των πρακτικά ασκούμενων.

5. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης

Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης επιδιώκεται η αναβάθμιση των γνώσεων, επαγγελματικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των σπουδαστών/ριών ΣΑΕΚ, με αποτέλεσμα την ομαλή μετάβασή τους από την αίθουσα κατάρτισης στον χώρο

εργασίας και μάλιστα κάτω από πραγματικές εργασιακές συνθήκες. Στο πλαίσιο αυτής της μετάβασης και της ομαλής ένταξης οι πρακτικά ασκούμενοι/ες καλούνται να καλλιεργήσουν όχι μόνο επαγγελματικές δεξιότητες που αφορούν στην ειδικότητα και που δεν εξαντλούνται στο πλαίσιο της αίθουσας κατάρτισης, αλλά και οριζόντιες δεξιότητες που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά και καλλιεργούν την περιβαλλοντική αλλά και επιχειρηματική κουλτούρα. Έτσι, η πρακτική άσκηση αποτελεί ένα προπαρασκευαστικό στάδιο κατά το οποίο αναβαθμίζονται οι γενικές και ειδικές γνώσεις, συντελούνται σημαντικές διεργασίες επαγγελματικού προσανατολισμού και διευκολύνεται η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου.

Αναλυτικότερα, κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης δίνεται η δυνατότητα στον/στην πρακτικά ασκούμενο/η να ασκηθεί στις εργασίες που απορρέουν από τα επιμέρους μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης στην ειδικότητα. Η άσκηση μπορεί να επιτευχθεί μέσω της παρατήρησης της εργασίας, της συμμετοχής σε ομάδα εκτέλεσης της εργασίας, της καθοδηγούμενης εργασίας ή της δοκιμής/αυτόνομης εκτέλεσης της εργασίας από τον/την πρακτικά ασκούμενο/η.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης για την ειδικότητα «Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας» και οι αντίστοιχες ενδεικτικές εργασίες ανά ενότητα κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω εργασίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους/τις πρακτικά ασκούμενους/ες για τη συμπλήρωση του βιβλίου πρακτικής άσκησης.

Πίνακας 4: Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων πρακτικής άσκησης

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
Α. «Εφαρμογή διαδικασιών και κανόνων ατομικής προστασίας, υγείας και ασφάλειας στον εργασιακό χώρο»	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή μέτρων πρόληψης για την αποφυγή ανάπτυξης και διασποράς παθογόνων μικροοργανισμών στο πεδίο εργασίας. • Εφαρμογή μέτρων για τη μείωση των νοσοκομειακών λοιμώξεων. • Διαχείριση του ατομικού προστατευτικού εξοπλισμού (μπλούζα, 	<ul style="list-style-type: none"> • Επαγγελματικός ρουχισμός • Μέσα ατομικής προστασίας • Υλικά και εξοπλισμός καθαριότητας και

	<p>μάσκα, γυαλιά, σκούφο, ποδονάρια).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαχείριση του χρησιμοποιημένου ιματισμού. • Διαχείριση των Επικίνδυνων Αποβλήτων Μολυσματικού Χαρακτήρα. • Επιμέλεια της καθαριότητας του εργασιακού χώρου (απομάκρυνση χρησιμοποιημένων υλικών, εργαλείων, αιχμηρών αντικειμένων). • Επιμέλεια της καθαριότητας των ιατρικών οργάνων και μηχανημάτων. • Εφαρμογή της διαδικασίας απολύμανσης. • Εφαρμογή της διαδικασίας αντισηψίας. • Προετοιμασία σετ εργαλείων προς αποστείρωση. • Χειρισμός του κλιβάνου αποστείρωσης. • Διαχείριση υλικών και αντικειμένων σε αποστειρωμένο πεδίο. 	<p>απολύμανσης</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εξοπλισμός κλινικής (υγειονομικό αναλώσιμο υλικό, ιατρικά όργανα, συσκευές και μηχανήματα)
<p>Β. «Οργάνωση του χώρου εργασίας και διαχείριση του απαιτούμενου υλικού και εξοπλισμού»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Τοποθέτηση των ιατρικών συσκευών και μηχανημάτων με εργονομική διάταξη. • Καταγραφή και αναφορά των αναγκών σε αναλώσιμο υγειονομικό υλικό και φαρμακευτικά 	<ul style="list-style-type: none"> • Επαγγελματικός ρουχισμός • Μέσα ατομικής προστασίας

	<p>σκευάσματα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εφοδιασμός των ερμαρίων και τροχήλατων εργασίας με υγειονομικό υλικό. • Έλεγχος της λειτουργίας των ιατρικών οργάνων, συσκευών και μηχανημάτων και αναφορά παρατηρούμενων βλαβών ή δυσλειτουργιών. • Ταξινόμηση των εργαλείων, ιατρικών οργάνων, συσκευών, φαρμακευτικών σκευασμάτων και υγειονομικού υλικού, υπό την καθοδήγηση του/της νοσηλεύτη/τριας. • Μεταφορά των φακέλων ασθενών, εργαστηριακών δειγμάτων και υγειονομικού υλικού, υπό τις οδηγίες του/της υπεύθυνου/ης νοσηλεύτη/τριας. 	<ul style="list-style-type: none"> • Εξοπλισμός κλινικής (υγειονομικό αναλώσιμο υλικό, ιατρικά όργανα, συσκευές και μηχανήματα)
<p>Γ. «Επικοινωνία και παροχή φροντίδας υγείας»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συμπλήρωση των νοσηλευτικών εντύπων (λογοδοσία, ιστορικό, στατιστικά στοιχεία). • Επικουρική συμβολή στην εφαρμογή του εξατομικευμένου πλάνου φροντίδας, υπό την εποπτεία του/της νοσηλεύτη/τριας. • Εκτέλεση των διαδικασιών φροντίδας/νοσηλείας, υπό τις οδηγίες του/της νοσηλεύτη/τριας. • Ενημέρωση του/της 	<ul style="list-style-type: none"> • Επαγγελματικός ρουχισμός • Μέσα ατομικής προστασίας • Εξοπλισμός κλινικής (υγειονομικό αναλώσιμο υλικό, ιατρικά όργανα, συσκευές και

	<p>ασθενούς για τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συμβολή στη δημιουργία κατάλληλου θεραπευτικού περιβάλλοντος. • Επίδειξη των νοσηλευτικών παρεμβάσεων για ενίσχυση της αυτοφροντίδας. • Επίλυση αποριών του/της ασθενούς για τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις. • Λήψη των ζωτικών σημείων και καταγραφή τους στο νοσηλευτικό διάγραμμα. • Έλεγχος συμμόρφωσης του/της ασθενούς στη φαρμακευτική αγωγή. • Αναγνώριση παρενεργειών της φαρμακευτικής αγωγής και άμεση ενημέρωση του/της υπεύθυνου/ης νοσηλευτή/τριας. • Επιμέλεια της κλίνης του/της ασθενούς. • Υποστήριξη του/της ασθενούς στις καθημερινές του δραστηριότητες (βάδιση, ένδυση, χρήση τουαλέτας, μπάνιο, θέση στο κρεβάτι). • Υποστήριξη του/της ασθενούς κατά την έγερση και κατάκλιση στην κλίνη. • Επιμέλεια της τοπικής ή γενικής καθαριότητας του/της ασθενούς. • Εφαρμογή φυσικών μεθόδων πρόκλησης 	μηχανήματα)
--	---	-------------

	<p>υποθερμίας ή υπερθερμίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Καταμέτρηση των προσλαμβανόμενων και αποβαλλόμενων υγρών, και καταγραφή τους στο νοσηλευτικό έντυπο. • Υποστήριξη του/της ασθενούς κατά τη σίτιση και ενυδάτωση σε περίπτωση αδυναμίας εκτέλεσής τους. • Χορήγηση και συλλογή των ειδικών δοχείων για ούρηση και απέκκριση σε κατακεκλιμένο/η ασθενή. • Παρακολούθηση της λειτουργίας και έλεγχος της βατότητας των παροχετεύσεων. • Εφαρμογή μέτρων πρόληψης των κατακλίσεων (έγκαιρη κινητοποίηση, φροντίδα δέρματος, τεχνικές αποσυμπίεσης). • Υποστήριξη των ασθενών στην έγερση και βάδιση μετά από χειρουργικές επεμβάσεις. • Εφαρμογή περιοριστικών μέτρων ασφάλειας σε διεγερτικό/ή ή συγχυτικό/ή ασθενή. • Αξιοποίηση των ικανοτήτων των ασθενών για επίτευξη αυτοφροντίδας. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή του αλγόριθμου της Καρδιοαναπνευστικής 	

<p>Δ. «Παροχή πρώτων βοηθειών και διαχείριση επειγουσών καταστάσεων»</p>	<p>Αναζωογόνησης (ΚΑΡΠΑ).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή της τεχνικής του ρινικού επιπωματισμού. • Συμμετοχή στη διαδικασία της ενδοτραχειακής διασωλήνωσης και εφοδιασμός του τροχήλατου ανάνηψης με τον κατάλληλο εξοπλισμό/υλικά. • Οργάνωση του τροχήλατου αντιμετώπισης επειγουσών καταστάσεων. • Επικουρική συμβολή στη διαδικασία των γαστρικών πλύσεων και εφοδιασμός του τροχήλατου με τον κατάλληλο εξοπλισμό/υλικά. • Εφαρμογή άρσης απόφραξης του αεραγωγού από ξένο σώμα (πνιγμονή) και χειρισμός Heimlich. • Αναγνώριση των καταστάσεων πνιγμού (ατελούς ή μη) και συμμετοχή στη διαδικασία ανάνηψης. • Αντιμετώπιση των δηγμάτων ζώων και των νυγμών εντόμων. • Αναγνώριση των συμπτωμάτων αλλεργικών αντιδράσεων/αλλεργικού shock και ενημέρωση για άμεση αντιμετώπιση. • Αναγνώριση των καταστάσεων δηλητηρίασης και 	<ul style="list-style-type: none"> • Επαγγελματικός ρουχισμός • Μέσα ατομικής προστασίας • Κυτίο πρώτων βοηθειών • Εξοπλισμός κλινικής (υγειονομικό αναλώσιμο υλικό, ιατρικά όργανα, συσκευές και μηχανήματα)
---	---	---

	<p>συμμετοχή στη διαδικασία αντιμετώπισής τους.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή πρώτων βοηθειών σε καταστάσεις απώλειας της συνείδησης. • Αντιμέτωπιση επειγουσών μυοσκελετικών κακώσεων και εφαρμογή μέτρων ανακούφισης. • Επικουρική συμμετοχή στην αντιμετώπιση πολυτραυματιών με ή χωρίς κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις. 	
<p>Ε. «Πρόληψη και προαγωγή της υγείας»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παροχή κατ' οίκον φροντίδας, υπό τις οδηγίες του/της νοσηλευτή/τριας. • Ενδυνάμωση ψυχολογική των ασθενών και άτυπων φροντιστών. • Αναγνώριση εμφάνισης παθολογικής, σωματικής ή ψυχικής, συμπτωματολογίας και ενημέρωση της διεπιστημονικής ομάδας υγείας. • Επίλυση προβλημάτων που τυχόν παρουσιάζονται κατά την παροχή φροντίδας υγείας. • Παροχή ανακουφιστικής και παρηγορητικής φροντίδας ως συνεργάτες/τριες της διεπιστημονικής ομάδας υγείας. • Επικουρική συμβολή στην υλοποίηση προγραμμάτων 	<ul style="list-style-type: none"> • Επαγγελματικός ρουχισμός • Μέσα ατομικής προστασίας • Εξοπλισμός κινητής μονάδας (υγειονομικό αναλώσιμο υλικό, ιατρικά όργανα, συσκευές και μηχανήματα)

	<p>ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του γενικού πληθυσμού ή των ειδικών πληθυσμιακών ομάδων στην κοινότητα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συμμετοχή στη διεξαγωγή προληπτικών ελέγχων στην κοινότητα.	
--	--	--

Παράρτημα Α΄ : Προφίλ εκπαιδευτών/τριών

Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής
Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΑΝΑΤΟΜΙΑ
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής, ή Ιατρικής
Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής, ή Ιατρικής
Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ
Πτυχίο Φαρμακευτικής, ή Ιατρικής ή ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής
Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΥΓΙΕΙΝΗ - ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής ή Ιατρικής, ελλείψει αυτών Πτυχίο ΑΕΙ Δημόσιας και Κοινωνικής Υγείας, ή Πτυχίο ΑΕΙ Δημόσιας και Ενιαίας Υγείας
Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής
Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής
Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής
Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ – ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής
Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής
Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)
Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ - ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ

Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής, ή Πτυχίο Ιατρικής (κατά προτίμηση κάτοχοι Ειδικότητας Αιματολογίας)

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)

Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ - ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

Τίτλος μαθησιακής ενότητας: ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ (ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ)

Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ Νοσηλευτικής

Παράρτημα Β΄ : Εξοπλισμός εργαστηρίου

ΠΑΓΙΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ		
Α/α	ΕΙΔΟΣ	ΤΕΜΑΧΙΑ
1	Γραφείο με καρέκλα ή καρεκλοθρανίο	1/άτομο
2	Νοσοκομειακή κλίνη με στρώμα και κάγκελα	1
3	Τραπεζοκομοδίνο	1
4	Πρόπλασμα νοσηλείας, μέγεθος φυσικό, κατασκευή από πλαστικό, οι αρθρώσεις και τα άκρα να εκτελούν φυσιολογικές κινήσεις με αντικαθιστάμενα γεννητικά όργανα, να αποσπώνται οι οδοντοστοιχίες κ.ά. Πρέπει να διαθέτει επίσης ειδικές θέσεις για ενδοφλέβιες και ενδομυϊκές ενέσεις και με ικανότητα χρήσης για καθετηριασμό ουροδόχου κύστης, πλύσεις στομάχου, υποκλυσμούς	1
5	Πρόπλασμα ΙΜ ενέσεων. Ακριβής απομίμηση ανθρώπινου γλουτού με νεύρα, μυϊκή μάζα και οστά που να επιτρέπει επίδειξη και άσκηση σε ενδομυϊκές ενέσεις	1
6	Πρόπλασμα διασωλήνωσης, τραυμάτων και καταγμάτων	1
7	Σκελετός που να παριστά επακριβώς τα οστά κανονικού μεγέθους με ελαστική σπονδυλική στήλη και στήριξη σε ειδικό βάθρο	1
8	Πρόπλασμα ενήλικα φυσικού μεγέθους για εκπαίδευση στην καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση	1
9	Νεφροειδή τριών τύπων (μικρό, μεσαίο, μεγάλο)	1/τύπο
10	Σκοραμίδα πλαστική	1
11	Ουροδοχείο πλαστικό	1
12	Κλίβανος υγρός ή ξηρός	1
13	Πιεσόμετρα αναλογικά	4
14	Στηθοσκόπια	4
15	Πλήρης στολή προστασίας (ποδονάρια, ρόμπα, μάσκες, γάντια, σκουφί)	4
16	Βελονοκάτοχο, ψαλίδι κοινό, ρουχολαβίδες, βάλβες γυναικολογικές, χειρουργικό ψαλίδι, λαβίδα Koher, λαβίδα ανατομική, λαβίδα Moschito	1/είδος
17	Στατό ορών τροχήλατο ή επιτοίχιο	2
18	Ηλεκτροκαρδιογράφος με τροχήλατο	1
19	Ambu ενηλίκων από σιλικόνη με μάσκες διαφόρων μεγεθών, ασκό, αεραγωγούς και με υποδοχή παροχής O ₂ , Συσκευή O ₂ με μανόμετρο και ροόμετρο	1/είδος
20	Οβίδα O ₂	1
21	Φορείο τροχήλατο με ερεισίνωτο και θέση οβίδας O ₂	1
22	Αντλία αναρρόφησης	1
23	Τροχήλατο καρότσι ανοξείδωτο, τροχήλατο με υλικό για αλλαγή τραυμάτων, τροχήλατο τραπέζι νοσηλείας, μεταλλικό, με συρτάρι και υποδοχή κάδου	2/είδος
24	Παραβάν τρίφυλλο, τροχήλατο	1

25	Τραχειοσωλήνες διαφόρων μεγεθών	4
26	Αεραγωγοί (π.χ., στοματοφαρυγγικοί, ρινοφαρυγγικοί)	2/είδος
27	Μετρητής σακχάρου αίματος	1
28	Οξύμετρο	1
29	Αντλία αναρρόφησης	1
30	Πηγή πλάγιου φωτισμού	1
31	Ζυγός ενηλίκων με αναστημόμετρο	1
32	Λουτήρας πλαστικός κρεβατιού	1
33	Τροχήλατο ιματισμού με κάδο για ακάθαρτο ιματισμό	1
34	Σεντόνια μονά, ημισέντονα, κουβέρτες, κουβέρτες πικέ	4/είδος
35	Μαξιλάρια ειδικών θέσεων με αδιάβροχη επένδυση	2
36	Πετσέτες (μπάνιου, προσώπου)	2
37	Νεροχύτης με παροχή ζεστού και κρύου νερού	2

ΑΝΑΛΩΣΙΜΟΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ		
A/α	ΕΙΔΟΣ	ΤΕΜΑΧΙΑ
1	Οροί 100cc, 250cc, 500cc, 1000cc DEXTROSE 5%	2/συσκευασία
2	Οροί 100cc, 250cc, 500cc, 1000cc NACL 9%	2/συσκευασία
3	Οροί LACTATED RINGERS (L-R)	4
4	Οροί MANITOL	2
5	Αμπούλες NACL, KCL, Mg, Ca	10/είδος
6	Αμπούλες water for injection	50
7	Φλεβοκαθετήρες όλων των μεγεθών	20/μέγεθος
8	Πεταλούδες φλεβοκέντησης όλων των μεγεθών	20/μέγεθος
9	Πολύβρυσσα και πώματα τριών οδών (3 way)	10
10	Σύριγγες διαφόρων μεγεθών (2,5ml, 5ml, 10ml, 20ml, 50ml)	20/μέγεθος
11	Σύριγγα σίτισης 60ml με ρύγχος και ρινογαστρικός σωλήνας (Levin)	4
12	Συσκευές ορών απλές	10
13	Συσκευές ορών με μικροσταγόνες	4
14	Πλαστικοί ασκοί αίματος	2
15	Συσκευές χορήγησης αίματος	4
16	Μάσκες O ₂ (Venturi, γυαλάκια O ₂ , νεφελοποίησης)	2/είδος
17	Γάντια μίας χρήσης διαφόρων μεγεθών	1 κυτίο/μέγεθος
18	Γάντια αποστειρωμένα/χειρουργικά	1 κυτίο/μέγεθος
19	Γάζες διαφόρων μεγεθών αποστειρωμένες και μη	10/μέγεθος
20	Ελαστικοί επίδεσμοι διαφόρων μεγεθών	10/μέγεθος
21	Βελόνες παρακέντησης διαφόρων μεγεθών	5/μέγεθος
22	Καθετήρας αναρρόφησης διαφόρων μεγεθών	5/μέγεθος
23	Ρινογαστρικός σωλήνας Levin διαφόρων μεγεθών	5/μέγεθος
24	Σωλήνας αερίων διαφόρων μεγεθών	5/μέγεθος
25	Καθετήρας κύστεως Foley, Tieman, διπλού και τριπλού αυλού,	5/μέγεθος

	διαφόρων μεγεθών	
26	Ουροσυλλέκτες απλοί, με βρυσάκι και κλειστού κυκλώματος	5/μέγεθος
27	Κύπελλα συλλογής ούρων (urobox)	5
28	Σάκοι στομίας (κολοστομίας, ειλεοστομίας, ουρητηροστομίας)	5/μέγεθος
29	Διάφορα είδη παροχετεύσεων (pen rose, Bülau, κενού κλπ.)	2/είδος
30	Γάζες ακτινοσκιερές	5/είδος
31	Βούρτσες ειδικές για το πλύσιμο των εργαλείων και το προεγχειρητικό πλύσιμο χεριών, με ή χωρίς λαβή	4/είδος
32	Επιθέματα τραυμάτων διαφόρων μεγεθών	5/μέγεθος
33	Επιθέματα κατακλίσεων διαφόρων ειδών	5/είδος
34	Λευκοπλάστ	5
35	Ειδικές θήκες με ενσωματωμένη αυτοκόλλητη ταινία για συσκευασία υλικού προς αποστείρωση (διαφόρων μεγεθών)	4/μέγεθος
36	Ειδικό χαρτί αποστείρωσης διαφόρων μεγεθών	1 κυτίο
37	Χαρτοβάμβακο	1 πακέτο
38	Βαμβάκι	4 ρολά
39	Απολυμαντικά υγρά και δισκία	1/είδος
40	Αντισηπτικά (αλκοολούχα, ιωδιούχα)	1/είδος

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα

Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς. (2018). *Οδηγός Σπουδών. Ειδικότητα: Βοηθός Νοσηλευτικής Γενικής Νοσηλείας*. Κωδικός: 27-00-10-1. Έκδοση: Α.

Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς. (2018). *Οδηγός Σπουδών. Ειδικότητα: Βοηθός Νοσηλευτικής Τραυματολογίας*. Κωδικός: 27-00-11-1. Έκδοση: Α, Σεπτέμβριος 2018.

Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς. (2018). *Οδηγός Σπουδών. Ειδικότητα: Βοηθός Νοσηλευτικής Χειρουργείου*. Κωδικός: 27-00-12-1. Έκδοση: Α, Σεπτέμβριος 2018.

Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης, Δ.ΥΠ.Α. *Περιγράμματα επαγγελματών*. Ανακτήθηκε 17 Αυγούστου 2022 από <http://epagelmata.oaed.gr/show.php>

Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων & Επαγγελματικού Προσανατολισμού. *Θέματα Εξετάσεων Πιστοποίησης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης Ειδικότητας. Ι.Ε.Κ. "Βοηθός Νοσηλευτικής - Γενικής Νοσηλείας" (Ν. 4229/2014 (ΦΕΚ Α'8/2014)*. Ανακτήθηκε 17 Αυγούστου 2022 από https://www.eoppep.gr/phocadownload/themata2017/46_BOHTHOS%20NOSHLEIYTIKHS%20GENIKHS%20NOSHLEIAS.pdf

Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος. (2016). *Υπόμνημα της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος για το καθηκοντολόγιο νοσηλευτικού προσωπικού των νοσοκομείων και των λοιπών νοσηλευτικών ιδρυμάτων του Ε.Σ.Υ.* Ανακτήθηκε 17 Αυγούστου 2022 από http://enne.gr/wp-content/uploads/2017/01/kathikontologio_ene.pdf.

Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων, ΚΕΛΠΝΟ. (2014). *Δέσμες Μέτρων Ελέγχου και Πρόληψης Διασποράς Λοιμώξεων*. Ανακτήθηκε 17 Αυγούστου 2022 από https://eody.gov.gr/wp-content/uploads/2019/01/desmes_metron_genika.pdf

- Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων, ΚΕΛΠΝΟ. (2015). *Οδηγίες για τη σύνταξη του εσωτερικού κανονισμού πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων σε χώρους παροχής υπηρεσιών υγείας*.
- Κουλούρη, Α., Τασσιόπουλος, Θ. & Σαράφης, Π. (2020). Προαγωγή της Υγείας και Πρόληψη της Ασθένειας. Στο *Εισαγωγή στη Νοσηλευτική Επιστήμη και τη Φροντίδα Υγείας*. Εκδόσεις Broken Hill.
- Παπαγεωργίου, Δ., Κελέση-Σταυροπούλου, Μ. & Φασόη-Μπάρκα, Γ. (2013). *Βασική Νοσηλευτική*. Εκδόσεις Κωνσταντάρας.
- Ρόκα, Β., Κωνσταντινίδης, Θ. & Σαράφης, Π. (2020). Ασφαλές Περιβάλλον Φροντίδας στη Νοσηλευτική Πρακτική. Στο *Εισαγωγή στη Νοσηλευτική Επιστήμη και τη Φροντίδα Υγείας*. Εκδόσεις Broken Hill.
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. (2022). *Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία*. Ανακτήθηκε 17 Αυγούστου 2022 από <https://ypergasias.gov.gr/ergasiakes-scheseis/ygeia-kai-asfaleia-stin-ergasia/>
- LeMone, P., Burke K. & Bauldoff G. (2013). *Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική. Κριτική Σκέψη κατά τη Φροντίδα του Ασθενούς* (Η. Πανανουδάκη-Μπροκαλάκη, επιμ.). Τόμος Α', Β'. Εκδόσεις Λαγός.
- Osborn, K. S., Wraa, C. E. & Watson, A. (2012). *Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική* (Λ. Κουρκούτα, Σ. Μαντζούκας, Μ. Μπατσολάκη, Μ. Παπαδημητρίου, Μ. Ροβίθης & Χ. Τσίου, επιμ.). τ. Α', Β'. Εκδόσεις Πασχαλίδης.
- Perry, A. & Potter, P. (2012). *Βασική Νοσηλευτική και Κλινικές Δεξιότητες* (Π. Σαράφης, επιμ.). Εκδόσεις Broken Hill.
- Rector, Ch. (2020). *Κοινωνική Νοσηλευτική, Εισαγωγή στη φροντίδα υγείας στην κοινότητα* (Χ. Κλεισιάρης, Ε. Λαχανά, Ε. Μηνασίδου, Ν. Στεφανόπουλος, Σ. Τζιαφέρη & Γ. Φασόη, επιμ.). Εκδόσεις Broken Hill.
- Silverthorn, Dee Unglaub. (2018). *Φυσιολογία του Ανθρώπου*. Εκδόσεις Broken Hill.

Β. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Γούλας, Χρ., Θεοδωρή, Καρατράσογλου, Ιακ., Ελ., Μαρκίδης, Κ., Μπαμπανέλου, Δ., Νάτσης, Π., (2022). Πρότυπος Οδηγός Κατάρτισης. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ., Μπαμπανέλου, Δ. (2023). Ανάπτυξη οριζόντιας εκπαιδευτικής μεθοδολογίας / Εκπαιδευτικός σχεδιασμός στο πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ., Μπαμπανέλου, Δ. (2023). Πρότυπο Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ., Μπαμπανέλου, Δ. (2023). Πρότυπη Τράπεζα Θεμάτων. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ ΓΣΕΕ.

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. (2013). *Γλωσσάρι*. Ανακτήθηκε 15 Φεβρουαρίου 2020 από <http://www.gsae.edu.gr/el/glossari>

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Τμήμα Σπουδών Προγραμμάτων και Οργάνωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης. (2020). *Οδηγοί Σπουδών ειδικοτήτων ΙΕΚ του Ν.4186/2013*. Ανακτήθηκε 15 Φεβρουαρίου 2020 από <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoi-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013>

Γούλας, Χ. & Λιντζέρης, Π. (2017). *Διά Βίου Μάθηση, Επαγγελματική Κατάρτιση, Απασχόληση και Οικονομία: Νέα Δεδομένα, Προτεραιότητες και Προκλήσεις*. ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, ΙΝΕ ΓΣΕΕ.

Γούλας, Χ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2021). *Πρότυπο ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ*. <https://protypoekpedeftikonilykon.gr>

Δημουλάς, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ. & Σπηλιώτη, Χ. (2007). *Οδηγός Ανάπτυξης Επαγγελματικών Περιγραμμάτων*. ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ.

- Καραλής, Θ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., Νάτσης, Π. & Παπαευσταθίου, Κ. (2021). *Μεθοδολογικές προσεγγίσεις ανάπτυξης επαγγελματικών περιγραμμάτων και πλαισίων εκπαιδευτικών προδιαγραφών προγραμμάτων*. ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2021/07/Me8odologia_EP_Ebook.pdf
- Λευθεριώτου, Π. (χ.χ.). *Η Εκπαιδευτική Διεργασία στην Εκπαίδευση Ενηλίκων*. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου 2020 από http://www.nath.gr/Photos/%CE%95%CE%9A%CE%A0%CE%91%CE%99%CE%94%CE%95%CE%A5%CE%A3%CE%97_%CE%95%CE%9D%CE%97%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%A9%CE%9D.pdf
- Cedefop. (2014). *Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην Ελλάδα: Συνοπτική Περιγραφή*. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Cedefop. (2014). *Terminology of European Education and Training Policy: A Selection of 130 Key Terms* (2nd edition). Publications Office of the European Union.
- Κορνον, V. A., Shmurygina, O. V., Shchipanova, D. E., Dremina, M. A., Papaloizou, L., Orphanidou, Y. & Morevs, P. (2018). Functional Analysis and Functional Maps of Qualifications in ECVET Context. *The Education and Science Journal*, 20(6), 90-117. doi: 10.17853/1994-5639-2018-6-90-117.
- Mansfield, B. & Schmidt, H. (2001). *Linking Vocational Education and Training Standards and Employment Requirements: An International Manual*. European Training Foundation. Retrieved June 9 2020 from https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/C12578310056925BC12571FE00473D6B_NOTE6UAEET.pdfhttps://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/C12578310056925BC12571FE00473D6B_NOTE6UAEET.pdf
- Psifidou, I. (2009). What learning outcome based curricula imply for teachers and trainers. Στο *7th International Conference on Comparative Education and Teacher Training, June 29-July 3 2009* (pp. 183-188). Bureau for Educational Services.

Γ. Σχετική εθνική νομοθεσία

ΦΕΚ 566/Β'/8-5-2006. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 110998/8-5-2006. *Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων.*

ΦΕΚ 1807/Β'/2-7-2014. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 5954/2014. *Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που Υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ).*

ΦΕΚ 1245/Β'/11-4-2017. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ1/54877/2017. *Τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ).*

ΦΕΚ 2440/Β'/18-7-2017. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ1/118932/2017. *Ρύθμιση Θεμάτων Επιδότησης και Ασφάλισης της Μαθητείας των Σπουδαστών των Δημόσιων και Ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ).*

ΦΕΚ 3520/Β'/19-9-2019. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 40331/Δ1.13521/2019. *Επανακαθορισμός Όρων Ηλεκτρονικής Υποβολής Εντύπων Αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ).*

ΦΕΚ 254/Α/21-12-2020. Νόμος υπ' αριθμ. 4763/2020. *Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελμάτων (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.*

ΦΕΚ 3938/Β'/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. *Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.*

ΦΕΚ 4146/Β'/9-9-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3. *Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας.*

ΦΕΚ 2031/Β'/21-4-2022. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 46935/Ζ1. Διαδικασία κατάταξης αποφοίτων των ΙΕΚ, καθώς και του Μεταλυκειακού έτους Τάξης Μαθητείας σε Τμήματα ΑΕΙ.

ΦΕΚ 3850/Β'/21-7-2022. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Γ6α/Γ.Π. οικ. 41143. Τροποποίηση της υπό στοιχεία Υ7β/οικ. 4756/2001 υπουργικής απόφασης «Προϋποθέσεις χορήγησης άδειας άσκησης επαγγέλματος Βοηθών Νοσηλευτών» (Β'1082).

ΦΕΚ 4209/Β'/8-8-2022. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Γ6/Γ.Π. οικ. 46042. Καθηκοντολόγιο Βοηθών Νοσηλευτών-τριών Νοσοκομείων και των λοιπών Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων του ΕΣΥ, καθώς και των δημόσιων δομών παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.

Μεθοδολογία Ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης

Συντακτική ομάδα

Γούλας Χρήστος

Βαρβιτσιώτη Ρένα

Θεοδωρή Ελένη

Καρατράσογλου Μάκης

Μαρκίδης Κωνσταντίνος

Μπαμπανέλου Δέσποινα

Νάτσης Παναγιώτης

Επιμέλεια σύνταξης:

Μπαμπανέλου Δέσποινα

Το κείμενο συντάχθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» και ειδικότερα της Πράξης με τίτλο «Διαμόρφωση οδηγών κατάρτισης και εκπαιδευτικών εγχειριδίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)» – ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5069281 που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ).

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

